

**Onderwijstechnologisch expertisecentrum OTEC
Open Universiteit Nederland**

OTEC Jaarverslag 2006

De Open Universiteit Nederland ontwikkelt en verzorgt open hoger afstandsonderwijs en is tevens een centrale partner in het consortium voor vernieuwing van het Hoger Onderwijs. Onderwijstechnologische vernieuwingen krijgen daarbij speciale aandacht. Binnen de Open Universiteit Nederland is de onderwijskundige en onderwijstechnologische expertise samengebracht in het Onderwijstechnologisch expertisecentrum (OTEC).

Dit centrum vervult taken in het kader van ontwikkeling, vernieuwing, onderzoek en evaluatie van het onderwijs van de Open Universiteit Nederland en haar consortiumpartners. Deze taken worden veelal uitgevoerd in nauwe samenwerking met directoraten en faculteiten van de Open Universiteit Nederland en/of samenwerkingspartners in het consortium.

Het OTEC rapporteert extern over zijn werkzaamheden onder meer in een reeks OTEC-rapporten, waarvan het voorliggende deel uitmaakt.

De OTEC-rapporten kunnen worden besteld bij:

Open Universiteit Nederland
secretariaat OTEC
Postbus 2960
6401 DL Heerlen
Tel. 045-5762406 of 5762942
Fax. 045-5762802

of opgehaald via Internet: <http://www.ou.nl/otec>

Onderwijstechnologisch expertisecentrum (OTEC)
Open Universiteit Nederland

Jaarverslag 2006

U2007-3097

© 2007, Onderwijstechnologisch expertisecentrum,
Open Universiteit Nederland, Heerlen.

Behoudens uitzonderingen door de wet
gesteld mag zonder schriftelijke toestemming
van de rechthebbende(n) op het auteursrecht
niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van
druk, fotokopie, microfilm of anderszins,
hetgeen ook van toepassing is op de gehele of
gedeeltelijke bewerking.

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
1 Inleiding	9
2 Onderzoeksprogramma	11
2.1 ID-OTEC	11
2.2 Benoemingen	11
2.3 Projecten	11
2.4 Professionalisering	12
2.5 ICO	12
2.6 Onderzoeksvisitatie	12
2.7 Financiering	13
2.8 Output	13
2.9 Samenwerking en Internationalisering	13
3 Technologie-ontwikkelprogramma	15
4 Implementatie	19
4.1 Stichting SURF.....	19
4.2 Digitale Universiteit	19
5 Onderwijswetenschappen	21
5.1 Samenwerking	21
5.2 Onderwijs	21
5.3 Onderzoek	22
5.4 Innovatie	22
5.5 Internationalisering	22
6 Organisatie	23
6.1 Managementteam OTEC.....	23
6.2 Capaciteitsgroep	24
6.2.1 <i>Inzet van capaciteit</i>	25
6.2.2 <i>Tijdschrijven</i>	26
6.2.3 <i>Ziekteverzuim</i>	26
6.2.4 <i>Personele bezetting eind 2006</i>	26
6.3 Bedrijfsbureau OTEC.....	28
6.4 Budgettaire targets versus realisatie.....	28
Bijlage 1 OTEC op Infonet en Huisnet	29
Bijlage 2 Publicaties	39

Voorwoord

Het Onderwijstechnologisch Expertisecentrum (OTEC) kan met tevredenheid terugzien op het jaar 2006. Dat geldt zowel voor de organisatie zelf als voor alle vier de gebieden waarop OTEC zich beweegt: de onderwijsinnovatie binnen en buiten de Open Universiteit, de onderzoeksprogramma's rond Instructional Design for Open Tasks en rond Learning Networks en het aanbieden van onderwijs in het kader van de Masteropleiding Actief Leren.

Een belangrijk feit voor OTEC in 2006 was het vertrek van de initiator en vormgever van het huidige OTEC Prof. dr. Wim Jochems als Hoogleraar-Directeur van OTEC. Na acht jaar als HD-OTEC heeft Wim Jochems per 1 mei 2006 een functie aanvaard bij de TU/e.

Daarnaast zijn er enkele andere memorabele feiten te noemen.

Het Fulbright Center heeft een Fulbright scholar beurs toegekend aan dr. Liesbeth Kester, onderzoekster bij het Onderwijstechnologisch expertisecentrum. Fulbright beurzen zijn bedoeld voor talentvolle onderzoekers.

Evenals andere jaren is op het gebied van de innovatie een omvangrijke bijdrage geleverd aan projecten binnen zowel de Digitale Universiteit als Stichting Surf, de gestelde targets werden ruimschoots gehaald.

De beide onderzoeksprogramma namen voor het eerst deel aan de landelijke onderzoeksvisitatie. Ten behoeve van de visitatie Pedagogiek en Onderwijskunde 2000 – 2005 werd in het verslagjaar een zelfstudie rapport opgeleverd.

De Masteropleiding Actief Leren groeide wederom (ruim 10% ten opzichte van 2006) en binnen de Masteropleiding is een succesvolle pilot voor invoering EVC uitgevoerd. In het verslagjaar is vanuit OTEC een EARLI SIG conferentie over Professional Learning and Development georganiseerd

Voor wat betreft de bedrijfsvoering is 2006 in meerdere opzichten een succesjaar, het ziekteverzuim was lager dan ooit (verzuimpercentage 2,78%). Het financieel resultaat was sterk positief. Een resultaat dat vooral bereikt is door een sterke groei in de 2^e en 3^e geldstroom.

Prof. dr. Rob Koper
Wvd. Hoogleraar Directeur OTEC

1 Inleiding

Innovatie in het hoger onderwijs, deze term vormt het kernbegrip binnen de missie van het OTEC, waarbij zowel het onderwijs van de Open Universiteit Nederland zelf, als dat van de overige instellingen voor Hoger Onderwijs in Nederland het werkterrein vormen. Het OTEC geeft vorm aan die innovatie door uiteenlopende projecten, die veelal in nauwe samenwerking met docenten en onderwijsontwikkelaars worden uitgevoerd. Projecten van het OTEC zijn in een viertal programma's ondergebracht met daarnaast een bedrijfsbureau; het geheel staat onder leiding van een Hoogleraar-directeur die wordt geadviseerd door een managementteam.

In het onderzoeksprogramma wordt toepassingsgericht onderwijstechnologisch onderzoek verricht, gericht op het ontwerpen van innovatief (hoger) onderwijs.

In het technologie-ontwikkelprogramma staat centraal de uitbreiding van expertise en tools voor e-learning en gedistribueerd leren.

Het implementatieprogramma kenmerkt zich door het beschikbaar stellen van onderwijstechnologische kernexpertise aan docenten en onderwijsontwikkelaars, zowel binnen als buiten de Open Universiteit, veelal in de vorm van samenwerkingsprojecten of consultancy.

De Masteropleiding Actief Leren vormt het vierde onderdeel en beoogt door middel van een academische opleiding innovatie-expertise uit te dragen.

In de volgende hoofdstukken worden de activiteiten van het OTEC per programma verder toegelicht.

In bijlage 1 treft u een overzicht aan van de persberichten die in 2006 zijn uitgebracht.

Verder is in bijlage 2 een overzicht opgenomen van alle publicaties van OTEC-medewerkers.

2 Onderzoeksprogramma

2.1 ID-OTEC

Het onderzoeksprogramma *Instructional Design for Open Tasks, Environments, and Communities* (ID-OTEC) gaat in 2006 zijn derde jaar in en zal lopen tot en met 2008. In het programma wordt toepassingsgericht, onderwijstechnologisch onderzoek verricht door promovendi en stafleden. Het programma richt zich expliciet op onderzoek ten behoeve van het ontwerpen van *open* onderwijs op de niveaus van leertaken, leeromgevingen, en leergemeenschappen. Open onderwijs is flexibel, vraaggestuurd en past binnen een leven lang leren. Het programma kent drie onderzoekszwaartepunten: (1) domeinspecifieke competentieontwikkeling, (2) begeleiding en ondersteuning, en (3) beoordeling van complex gedrag.

2.2 Benoemingen

Prof. dr. Ton Mooij is per 1 mei 2006 benoemd tot bijzonder hoogleraar op de leerstoel 'Onderwijstechnologie, in het bijzonder met betrekking tot de invloed van leertaken op leren in primair en secundair onderwijs'. Deze leerstoel voor 1 dag per week wordt beschikbaar gesteld door het Instituut voor Toegepaste Sociologie (ITS) van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Prof. dr. Rob Martens wordt per 1 januari 2007 benoemd tot bijzonder hoogleraar op de Dr. Gerard Veringa leerstoel op het gebied van 'multimediale educatie'. Deze leerstoel voor 1 dag per week wordt beschikbaar gesteld door Teleac/NOT.

2.3 Projecten

Binnen het programma worden in 2006 twee projecten afgerond met een promotie: Dr. Tamara van Gog promoveert op 28 april Cum Laude op het proefschrift *Uncovering the problem-solving process to design effective worked examples*.

Dr. Judith Gulikers promoveert op 10 november op het proefschrift *Authenticity is in the eye of the beholder: Beliefs and perceptions of authentic assessment and the influence on student learning*.

Er starten vier nieuwe promotieprojecten. Twee projecten worden gefinancierd uit de tweede geldstroom (NWO-PROO).

Op 1 september begint Annelies Steeg op het project *Self-directed learners in vocational domains; lessons for educational design*. Na de proefperiode van twee maanden besluit zij haar aanstelling niet te continueren. Vanaf 1 januari 2007 wordt dit project uitgevoerd door Helen Jossberger.

Op 1 september begint Marjo van Zundert op het project *Optimizing the effectiveness and reliability of reciprocal peer assessment in secondary education*.

Eén project wordt gefinancierd uit de derde geldstroom, door het ROC A12 te Ede.

Op 1 september begint Greet Fastré op het project Vormgeving van ontwikkelingsportfolio's: Het gebruik van beoordelingscriteria door leerlingen, docenten en het werkveld ten behoeve van onderwijs-flexibilisering in een domein. Eén project wordt gefinancierd uit de eerste geldstroom.

Op 1 oktober begint Danny Kostons op het project Self-assessment and task selection training prior to learner-controlled Instruction: Effects on self-regulated learning competence, learner involvement, and learning.

Dr. Liesbeth Kester werft een Fulbright Scholarship. Zij brengt enige maanden door bij het Learning Systems Institute (LSI) van Florida State University, een partnerinstituut van het OTEC.

Er wordt ook een start gemaakt met vier nieuwe reguliere projecten, die niet gericht zijn op een promotie. Eenzelfde aantal projecten loopt af. Het gehele programma omvat aan het einde van het jaar 22 projecten, waarvan 16 promotieprojecten.

2.4 Professionalisering

Promotie-onderzoek speelt een belangrijke rol in het programma. De kwaliteit van de begeleiding is dan ook van groot belang voor het succes van het onderzoek dat binnen het programma wordt uitgevoerd. Daarom wordt in 2006 voor alle betrokken promotoren en begeleiders een cursus 'begeleiden van promovendi' verzorgd vanuit de universiteit Maastricht. Tevens nemen drie onderzoekers deel aan een cursus en begeleidingstraject gericht op het werven van externe onderzoeksgelden.

2.5 ICO

Het onderzoeksprogramma van OTEC is ondergebracht in de nationale onderzoeksschool ICO (Interuniversitair Centrum voor onderwijskundig Onderzoek), een breed samenwerkingsverband van 10 universiteiten. ICO wordt in 2006 voor een periode van zes jaar (her)erkend door de KNAW. Prof. dr. Jeroen van Merriënboer is onderwijsdirecteur van ICO en dr. Slavi Stoyanov vervult het onderwijssecretariaat. Einde 2006 worden dr. Tamara van Gog, prof. dr. Ton Mooij, dr. Jo Boon en prof. dr. Rob Martens als nieuwe stafleden toegelaten tot ICO.

2.6 Onderzoeksvisitatie

Het programma zal deelnemen aan de landelijke onderzoeksvisitatie Pedagogiek en Onderwijskunde 2000-2005. Deze visitatie wordt georganiseerd door de QANU (Quality Assurance Netherlands Universities). Ten behoeve van de visitatie wordt in 2006 een zelfstudierapport geschreven. Naar verwachting zal de visitatie begin 2007 plaats vinden.

2.7 Financiering

Einde 2005 heeft het onderzoeksprogramma een omvang van ongeveer 19 fte, waarvan 12 fte betrekking heeft op promotieonderzoek en 7 fte op onderzoek, onderzoeksbegeleiding en aan onderzoek gelieerde werkzaamheden van stafleden. Het onderzoek wordt voor 10 fte gefinancierd uit de eerste geldstroom en voor 9 fte uit de tweede en derde geldstroom. Een verdere stijging van externe financiering wordt wenselijk geacht, maar zal eenvoudiger te realiseren zijn als er premies verstrekt gaan worden op het realiseren van promoties en/of het werven van extern geld. De verwachting is dat dit vanaf 2007 het geval zal zijn.

2.8 Output

De output van het onderzoeksprogramma is redelijk stabiel. De target voor wetenschappelijke publicaties is gesteld op drie wetenschappelijke en door ICO erkende publicaties per fte input voor stafleden en op één publicatie per jaar voor promovendi (waarbij het proefschrift ook als publicatie meetelt; targets zijn vastgelegd in de notitie Publication and Communication Policy. 2004-2008 Research Program ID-OTEC).

De target voor 2005 is dus 16 (aantal promovendi) + 21 (7 fte stafleden X 3) is 37 wetenschappelijke publicaties. Deze target is met 45 publicaties en 2 proefschriften gehaald. Voor de komende jaren wordt niet primair op het verder vergroten van de kwantiteit maar op het verhogen van de *kwaliteit* gestuurd. Enerzijds wordt gestreefd naar een groei in het aantal ICO-geaccepteerde publicaties in ISI-tijdschriften opgenomen in de Journal Citation Reports (2004: 64%, 2005: 74%, 2006: 64%; streven 2008: 100%); anderzijds wordt gestreefd naar verhoging van de gemiddelde *Impact Factor* van de tijdschriften waarin gepubliceerd wordt (2004: 0.605; 2005: 0.996; 2006: 1.193; streven 2008: > 1.00). De bijlage bevat een overzicht van de wetenschappelijke output.

2.9 Samenwerking en Internationalisering

Partnerinstituten van OTEC en in het bijzonder het onderzoeksprogramma zijn het Learning Systems Institute (Florida State University, VS) en het Knowledge Media Research Center (Universität Tübingen, Duitsland). In het kader van de uitwisseling vinden in 2006 over en weer bezoeken plaats.

Het onderzoeksprogramma participeert in een wetenschappelijk netwerk van de Universiteit Leuven, waarvan de financiering in 2006 afloopt. De participatie wordt gecontinueerd in een nieuw wetenschappelijk netwerk met als centraal thema "developing critical and flexible thinking". Het nieuwe netwerk wordt voor de komende vijf jaar (2007-2011) gefinancierd door het comité voor internationale zaken van het Vlaams Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek.

3 Technologie-Ontwikkelprogramma

Om de specifieke expertise die nodig is voor innovatie van het hoger onderwijs voortdurend uit te breiden, kent de Open Universiteit een onderzoeksprogramma dat gericht is op de systematische ontwikkeling van nieuwe leertechnologieën. In het huidige programma, dat in 2003 gestart is, ontwikkelt de instelling nieuwe leertechnologieën die omvangrijke, overal toegankelijke leernetwerken voor een leven lang leren mogelijk moeten maken.

Het programma kent vier thema's, namelijk Learning Networks Integrated, Make & Use of Activity Nodes in Learning Networks, Learner Positioning in Learning Networks en Navigation in Learning Networks. Daarnaast zijn er projecten gericht op pilots, disseminatie, 2e/3e geldstroom projecten en standaardiseringsactiviteiten. In de kernthema's worden internationaal getoetste projecten ontwikkeld en uitgevoerd die de volgende resultaten moeten opleveren:

nieuwe didactische en organisatorische modellen voor de verbetering van een leven lang leren, die gebruikmaken van nieuwe leertechnologieën;

prototypische ict-netwerken en 'tools' ter realisatie van leernetwerken;

testomgevingen en pilots;

leertechnologische specificaties en standaarden die nodig zijn voor realisatie van leernetwerken.

De output wordt gedissimineerd in wetenschappelijke publicaties, bijdragen/organiseren aan/van wetenschappelijke conferenties en het verspreiden van software via open source kanalen. Alle output wordt internationaal gereviewed op kwaliteit en is beschikbaar op <http://dspace.ou.nl> (preprints van wetenschappelijke publicaties, software, open standaarden, conferentiebijdragen).

In 2006 zijn er samenwerkingsverbanden geïntensiveerd door het tekenen van intentieverklaringen over nadere samenwerking met de University of Wollongong, Australië (research op het gebied van Learning Design en standaarden als MPEG-21), Afstandsuniversiteit Montreal (LICEF), Canada (onderzoek naar auteursomgevingen voor afstandsonderwijs), The Learning Societies Lab, University of Southampton, UK (technologieën voor levenslang leren). Dit naast de reeds langer bestaande samenwerking met een tiental onderzoeksinstituten.

In 2006 is een nieuw Europees project verworven (MACE) dat zich bezig houdt met het ontwikkelen van leertechnologieën ter ondersteuning van leren op afstand in het domein van de architectuur (koppelen van grote multimediale databases).

Het programma is in 2006 eveneens bezig geweest met de voorbereiding van de onderzoeksvisitatie die in 2007 zal plaatsvinden. Het zelfstudierapport is eind 2006 opgeleverd.

In het programma werden de volgende projecten uitgevoerd in 2006:

1e geldstroom: ISIS, ASA, Positioning, LNintegrated, standaardiseringsactiviteiten

EU-projecten: TELCERT, COOPER, MACE, TENCompetence, ProLearn

Diversen: JISC gefinancierde projecten.

Het TENCompetence project, gericht op het realiseren van een Europese Infrastructuur voor Levenslang Leren, is wellicht het grootste EU-project dat de OUNL heeft binnen gehaald (4 jaar, budget 14 miljoen, meer dan 150 personen werkzaam in het project)

en zeker het grootste project dat is binnengehaald door het leertechnologie programma. Dit jaar was het eerste uitvoeringsjaar van het project en stond geheel in het teken van opbouw van het consortium, van de eigen staf (m.n. AIOs, postdocs, UDs), administratieve organisatie, het uitvoeren van het projectplan, het definiëren van het nieuwe jaarplan, rapportages naar de Europese Commissie, etc. De resultaten van het project zijn te vinden op www.tencompetence.org. In het kader van het project wordt onder meer gewerkt aan de realisering van levenslang leren in diverse regio's, zoals de regio Antwerpen, de landen langs de Nijl en in sectoren zoals de gezondheidszorg en de filmindustrie. Daarnaast wordt gewerkt aan een uitgebreid netwerk van geassocieerde partners die ieder de methodieken en systemen gebruiken om levenslang leren te ondersteunen in de eigen regio of sector. Er bestaan vele bondgenootschappen met branches en onderzoeksinstituten in de hele wereld. Naast de OUNL zijn de andere Nederlandse partners in het consortium: Surf, UvA en LogicaCMG. De thema's in het programma sluiten naadloos aan bij het leertechnologie programma van de OUNL waaruit het is voortgekomen. Daarom worden de interne projecten ook in optimale synergie met TENCompetence uitgevoerd.

Naast TENCompetence is het EU-project COOPER van start gegaan dat gericht is op het ondersteunen van samenwerkende groepen die op afstand leren, werken en kennis delen. Ook zijn we als één van de kernpartners betrokken in het Network of Excellence ProLearn dat een brug slaat tussen fundamenteel onderzoek op het gebied van ICT en leertechnologieën en het gebruik daarvan in de sector van de bedrijfsopleidingen en training. In dit netwerk zijn we vooral betrokken bij het onderzoek naar topics als adaptief leren (gebruik makend van IMS Learning Design), gaming en leren, social software en de organisatie van zomerscholen voor Ph.D. studenten.

Het ISIS project is een 1e geldstroom project dat in januari 2006 van start is gegaan als vervolg op het ROMA project. Het project beoogt navigatie hulpmiddelen te bouwen voor levenslang lerenden die gebaseerd zijn op een combinatie van semantische metadateringstechnieken en collaborative filtering. Er zijn nieuwe tools ontwikkeld die in een experimentele omgeving in de faculteit psychologie getoetst worden. In het TENCompetence project worden deze resultaten ingebracht en door partners wordt verder gewerkt aan meer geavanceerde tools en een combinatie met semantic web principes. In het ISIS project zijn naast de vaste staf twee promovendi actief en een postdoc.

Het ASA project is een 1e geldstroom project dat vooral werkt aan het ontwikkelen van nieuwe modellen voor begeleiding van lerenden waarbij gebruik wordt gemaakt van taaltechnologieën om te identificeren welke vraag het best kan worden afgehandeld door welke persoon. Daartoe zijn ook de twee prototypes van het systeem verder uitontwikkeld en gekalibreerd. In 2007 zullen de prototypes in een veldexperiment uitgetest worden. Dit gebeurt middels een koppeling aan een bestaand leernetwerk op het gebied van ICT vaardigheden. In het ASA project zijn twee promovendi en een postdoc actief naast de vaste staf.

Het Positioning project (thema Positioning) concentreert zich op het exploreren van taaltechnologie en positioneringsvraagstukken met gebruik van kleinere corpora zoals die in het levenslang leren veld gebruikelijk zijn. Dit komt overeen met concrete leersituaties waarin selecties van documenten worden gemaakt op grond van een vraag van een lerende op een bepaald vakgebied. Basistechnologieën zijn geselecteerd en getest in samenwerking met diverse internationale laboratoria die onderzoek doen op dit gebied. Deze technologie is o.a. ingebracht in het EU-project COOPER waarin door hetzelfde team wordt geparticipeerd. In dit project zijn twee promovendi en een postdoc actief naast de vaste staf. De uitkomst van een voorloper van dit project (een nieuwe specificatie voor assessment die in samenwerking met CITO is gemaakt) is ingebracht in het TENCompetence project alwaar de eerste prototypes ontwikkeld worden om de nieuwe assessment vormen te ondersteunen.

Het LN INTEGRATED (thema integrated) project heeft zich vooral bezig gehouden met de inbreng en verdere ontwikkeling van het Hecate programma in het TENCompetence project. Aldaar is het nu hernoemd naar de TENCompetence Personal Competence Manager en wordt medio 2007 in een eerste versie opgeleverd die bruikbaar is voor eindgebruikers in de pilot situaties van TENCompetence. In dit project zijn twee promovendi en een postdoc actief naast de vaste staf.

Naast de EU-projecten heeft het programma ook diverse kleinere projecten uitgevoerd die zijn gefinancierd door het Britse JISC (Joint Information Society Committee). Er is verder gewerkt aan de tools voor de integratie van IMS QTI en IMS Learning Design en is er een performance update gekomen van CopperCore ter ondersteuning van de IMS Learning Design pilots in Liverpool Hope University. In de meeste gevallen is nauw samengewerkt met de Britse Open University.

In juni 2006 is verder het EU-project TELCERT afgerond. Het heeft producten en methoden opgeleverd voor conformance testing, m.n. testen of leermanagement systemen voldoen aan internationale standaarden zoals IMS Learning Design.

Het programma heeft een groot aantal activiteiten verricht op het gebied van disseminatie en kennisvalorisatie. Te noemen zijn de volgende activiteiten die door het programma (mede-) zijn georganiseerd. Er is meegewerkt aan de organisatie van de IEEE ICALT 2006 conferentie in Kerkrade (samen met Fontys). Er is een internationale workshop georganiseerd in Sofia, Bulgarije, de EC-TEL conferentie in Kreta is mede voorbereid en een IMS Global workshop en meetings in Heerlen zijn georganiseerd. Daarnaast is er een zomerschool (mede-)georganiseerd in Blet, Slovenie en is een winterschool in Innsbruck voorbereid. In vele conferenties en workshops is bijgedragen middels keynotes of presentaties. De referenties naar al deze activiteiten zijn te vinden op dspace.ou.nl (deze database is nu opgenomen in Darenet en in ISI Web of Knowledge).

Vanzelfsprekend is er veel aandacht besteed aan deelname aan congressen en interne verslaglegging, en aan publicaties voor wetenschappelijke tijdschriften, boeken en congressen. Naast wetenschappelijke publicaties ronden medewerkers ook open specificaties af en leveren zij 'open source' software op.

4 Implementatie

4.1 Stichting SURF

De Open Universiteit onderhoudt nauwe banden met de Stichting SURF en is betrokken bij een aantal SURF-projecten. Op 1 januari 2006 is het onderwijsvernieuwingsproject EMERGO van start gegaan. Dit project richt zich op genetwerkte multimediale praktijkconfrontaties. Dit project ligt op schema en zal eind 2007 worden afgerond. De Open Universiteit is succesvol geweest bij de indiening van het projectvoorstel Schakelzone voor het Nationaal Actieplan E-learning. Dit project richt zich de inrichting van een omgeving waarin op flexibele wijze schakelprogramma's HBO-WO kunnen worden samen samengesteld binnen het domein van de rechtswetenschappen. Partners zijn Fontys Hogescholen, Avans Hogeschool en vanuit de Open Universiteit het Onderwijstechnologisch expertisecentrum en de faculteit Rechtswetenschappen, die als penvoerder optreedt. Ook dit project loopt door tot eind 2007. Eveneens gehonoreerd zijn het projectvoorstel PAIR dat zich richt op een proof of concept voor doelgerichte allocatie van peer tutors binnen een populatie van lerenden. Partner is Fontys Hogescholen.

Door detachering van een van de medewerkers als programmaleider bij SURF levert het OTEC structurele support aan het E-framework. De leiding van de expertsessie van het symposium "Over de grenzen van de ELO" was net als in 2006 weer in handen van het OTEC. Binnen het e-learning research programma van SURF voert het OTEC voorts een onderzoek uit naar de stand van zaken rond open source ELO's in het hoger onderwijs.

4.2 Digitale Universiteit

Het OTEC was ook in 2006 een belangrijke deelnemer in de Digitale Universiteit. In totaal was OTEC betrokken in 26 DU-projecten, in de meeste gevallen als penvoerder, resp. projectleider. De meeste projecten zijn succesvol uitgevoerd. Het project ELO-groei- en -verandermanagement, dat zich richt op het architectuurvraagstuk rond elektronische leeromgevingen, heeft geleid tot een vervolg van SURF rond het E-framework. Ook het project ESPACE (peer coaching) is met succes tot afronding gekomen. Als spin-off is er nog een vervolgproject geweest o.a. voor het realiseren van een Engelse versie en zijn er gebruikslicenties gesloten met enkele opleidingen. De meeste projecten waren echter bescheidener van omvang, zoals verkenningen op het gebied van educatieve games (het TOGA-project), Social networking rond leerobjecten, automatische metadatering (VAMP), Weblogs als reflectie-instrument en een tweetal thematische sites rond toetsing en didactische concepten (Toetssteen en Edurakel). Een deel van de projecten loopt nog door in 2007. Het project flexibele opleidingen moest helaas worden gestaakt omdat een van de partners de gevraagde simulatiesoftware niet bleek te kunnen leveren.

Buiten de context van de Digitale Universiteit en SURF verzorgt de Open Universiteit Nederland met regelmaat innovatiebijdragen op contractbasis. In 2006 gaat het om enkele tientallen (betaalde) adviestrajecten, workshops of presentaties, onder andere bij de Hogeschool Zuyd, de Hogeschool Arnhem en Nijmegen, De Politieacademie, Expertisecentrum ETV, Hogeschool IPABO, Surfnets, ROC A12 en Fontys Hogescholen.

5 Onderwijswetenschappen

5.1 Samenwerking

De in het jaarverslag 2005 aangekondigde samenwerking met Fontys hogescholen is in 2006 gerealiseerd. Er vindt momenteel een pilot plaats met een schakelprogramma dat door Fontys wordt uitgevoerd. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over begeleiding door Fontys-lectoren.

In 2006 is begonnen aan een gezamenlijk traject van Universiteit Twente, Universiteit Utrecht, Open Universiteit Nederland, Fontys Hogescholen, Hogeschool Utrecht en KPCgroep dat moet leiden tot masteropleidingen van hoog niveau, specifiek gericht op docenten.

Met Hogeschool Zuyd en Hogeschool Drenthe zijn verkennende gesprekken gevoerd.

5.2 Onderwijs

Vanaf de start van de opleiding in september 2003 tot eind 2006 zijn er 1435 cursussen verkocht. In 2006 zijn er 521 cursussen verkocht, dit is een toename van ruim tien procent (51 stuks) ten opzichte van 2005. In 2006 werden deze cursussen afgenomen door 317 studenten waarvan 82 mannen en 235 vrouwen. 69 cursussen zijn in 2006 met een certificaat afgesloten. 35 cursussen zijn in dit jaar verlengd en 416 cursussen hebben de status: lopend. Eén student heeft zijn rechten (semesterinschrijving) laten verlopen en geen enkele student is vroegtijdig met de opleiding gestopt in 2006. Tien studenten hebben inmiddels het schakelprogramma volledig afgesloten en tien anderen hebben nog maar één cursus te gaan binnen hun schakelprogramma.

De Facultaire Toetsingscommissie (FTC) heeft in 2006 65 personen toegelaten tot de Masteropleiding Actief Leren. Hiervan waren negen personen direct toelaatbaar en de overige 56 via een schakelprogramma. Drie aanvragen tot toelating heeft de FTC afgewezen op grond van ontoereikende kwalificaties. In 2006 heeft geen enkele potentiële student aangekondigd beroep tegen de uiteindelijke afgegeven beschikking te zullen instellen.

Een nieuwe dimensie in het werk van de FTC Onderwijswetenschappen is de EVC-procedure die bij wijze van pilot in het najaar van 2006 van start is gegaan. In totaal dertien keer heeft de FTC betrokkenen geadviseerd de EVC-procedure te beginnen. Daarbij ging het in zeven gevallen om personen die op grond van hun formele kwalificaties niet toelaatbaar waren en in de resterende zes gevallen om mogelijke ontheffingen binnen één van de schakelprogramma's. 9 van deze 13 studenten hebben besloten deel te nemen aan de EVC-procedure.

Een student heeft beroep aangetekend tegen een tentamenuitslag, een beroep dat door de beroepscommissie ongegrond is verklaard en derhalve verworpen.

In 2006 is een *veldraadpleging* uitgevoerd, waarvan de resultaten zijn verwerkt in een strategienota waarin het beleid voor de opleiding is vastgelegd. Het voorgenomen beleid onderscheidt verschillende groepen afnemers en hoe deze groepen zullen worden benaderd. Het beleid is er op gericht om studenten die formeel zijn toegelaten

tot de Masteropleiding actief aan de opleiding te binden, onder andere door versterking van het mentoraat.

Eind 2006 is het rapport van de visitatiecommissie Onderwijskunde beschikbaar gekomen. Gegeven de oordelen van de commissie kon in december 2006 een accreditatie-aanvraag worden ingediend bij NVAO. Op grond van de voorlopige bevindingen van de commissie is in 2006 al een begin gemaakt met realisatie van de aanbevelingen van het definitieve rapport.

De stormachtige groei van de opleiding is in 2006 wat afgevlakt. Begin 2007 zal de eerste gediplomeerde student uitstromen. Nog immer weet de opleiding haar studenten goed te binden. De studie-uitval – die in het deeltijd- en afstandsonderwijs traditioneel erg hoog is - is bij Actief Leren juist relatief laag.

5.3 Onderzoek

Medewerkers van de opleiding maken deel uit van de capaciteitsgroep van het OTEC en participeren in de andere programma's van het OTEC. In die programma's vindt het onderzoek plaats van de medewerkers van de opleiding. Op incidentele wijze dragen medewerkers van de onderzoeksprogramma's bij aan de Masteropleiding Actief Leren in scriptiebegeleiding, conferenties enz. In het verslagjaar is vanuit Actief Leren een EARLI SIG conferentie over Professional Learning and Development georganiseerd. De opleiding zal in het komende jaar het onderzoek rond haar innovatieve onderwijspraktijken en –benaderingen (zie onder) systematiseren en daarover publiceren.

5.4 Innovatie

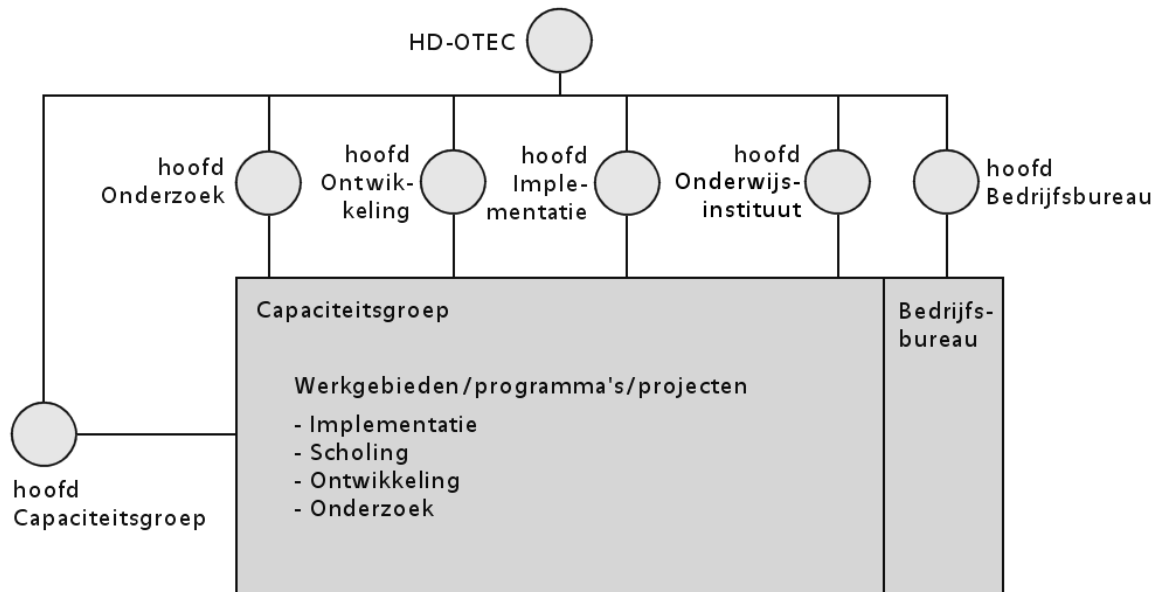
Het gebruik van competence roadmaps is binnen (en buiten) Actief Leren verder doorgevoerd. Het door Actief Leren ontwikkelde kwaliteitszorgsysteem is in 2006 verder geïmplementeerd en overgenomen door de instelling in de andere faculteiten. Rond een van de Trends conferenties is een experiment met social bookmarking gerealiseerd.

5.5 Internationalisering

De samenwerking met Sydney University en Florida State University is op OTEC-niveau verder uitgebreid. De gezamenlijke ontwikkeling van modules voor Actief Leren is uitgesteld met het oog op de te maken strategische keuzen. Voor 2007 is gezamenlijke ontwikkeling weer op de agenda gezet.

6 Organisatie

De organisatie van OTEC kan als volgt worden weergegeven:

6.1 Managementteam OTEC

OTEC staat onder leiding van een managementteam. Dit team vergaderde in 2006 in principe tweewekelijks. Zaken aangaande de Programma's, de Capaciteitsgroep en Beheer staan standaard op de agenda. De hoogleraar-directeur en de programmaleiders hebben naast hun managementtaken ook inhoudelijke taken. Kwantitatief betekent dit dat voor het OTEC Management 4,6 fte wordt ingezet. De inhoudelijke inzet wordt via de capaciteitsgroep verantwoord.

Samenstelling Managementteam 2006:
 Prof. Dr. W. Jochems, hoogleraar-directeur
 Prof. Dr. J. van Merriënboer, hoofd Onderzoek
 Prof. Dr. R. Koper, hoofd Ontwikkeling
 Dr. W. Westera, hoofd Implementatie
 Prof. Dr. E. Boshuizen, hoofd Onderwijsinstituut
 Dr. K. Schlusmans, hoofd Capaciteitsgroep
 Dhr. J. van den Broek, directeur Bedrijfsvoering OTEC

Per 1 mei 2006 heeft Wim Jochems, hoogleraar-directeur, de OUNL verlaten. Vervolgens heeft J. van Merriënboer tot 31 december 2006 de functie van waarnemend hoogleraar-directeur vervuld.

6.2 Capaciteitsgroep

De volgende medewerkers hebben OTEC verlaten in 2006: C. Tattersall, A. Steegs, P. Gaemers, F. de Vries, F. Prins, J. Gulikers, L. Baartman, O. O'Neill

De volgende medewerkers zijn in 2006 in dienst getreden: P. Gaemers, M. Kalz, M. Koné, C. Glahn, T. de Jong, H. Drachsler, Y. Miao, M. Erkoc, T. Sodhi, A. Berlanga, M. Kravcik. D. Kostons, A. Steegs, M. van Zundert, G. Fastré en T. Schmeits.

Gedetacheerd zijn: prof. T. Mooij, prof. R. Martens.

In 2006 zijn dr. T. van Gog en dr. J. Gulikers gepromoveerd.

Personeelsopbouw	31-12-2005 fte	31-12-2005 personen	31-12-2006 fte	31-12-2006 personen
Hoogleraar	1,3	2	4,1	6
Directeur Bedrijfsvoering	1	1	1	1
Voorzitter cap. groep	0,8	1	0,8	1
Directeur Implementatie	1	1	1	1
UHD1	4,3	2	4,5	5
UHD 2			3,8	4
UD1	29,4	33	28,5	33
UD2	5,6	6	7,6	7
Promovendus	11,2	12	18,2	19
Onderzoeker	2,2	3	2	2
Projectmanager			0,4	1
ICT-ontwikkelaar 1	4	4	4	4
ICT-ontwikkelaar 2	4,4	5	3,4	4
Medewerker onderwijs/onderzoek	1,6	2	1,6	2
Medewerker Audiovisuele technieken	1,6	2	1,6	2
Medewerker Adm. processen	1	1	1	1
Administrateurs	1,8	2	1,8	2
Administratief medewerker	1,65	2	1,65	2
Medewerker Front office	0,7	1	0,7	1
Secretaresses	3,8	5	4,8	6
Totaal	77,35	85	92,45	104

6.2.1 Inzet van capaciteit

In de capaciteitsgroep worden medewerkers zoveel mogelijk ingezet op meer dan één programma. In 2006 was de inzet als volgt verspreid over de programma's. De tabel geeft een momentopname van september 2006.

Inzet over de programma's heen	Hoogleraar + UHD's	UD's	Onderzoekers
Alleen Implementatie	1	13	1
Alleen Ontwikkeling	3	6	1
Alleen Onderzoek	2	1	0
Implementatie en Ontwikkeling	3	5	0
Implementatie en onderzoek	1	3	0
Implementatie en onderwijs	1	8	0
Ontwikkeling en onderzoek	0	0	0
Onderzoek en onderwijs	1	1	0
Ontwikkeling en onderwijs	1	0	0
Drie programma's	1	2	0

In 2006 heeft 1 stagiaire bij het OTEC gewerkt: Bashar Al Takrouri.

Enkele **OTEC-nieuwsbrieven** zijn uitgebracht in 2006 waarin onder andere nieuwe projecten worden aangekondigd, waarin verslag wordt gedaan van (voorgenomen) congresbezoek en waarin publicaties gemeld worden.

Daarnaast zijn de **PIP-bijeenkomsten** verbreed tot alle programma's en elke twee weken werd een presentatie gegeven. De volgende presentaties zijn gehouden:

- Van Gog, T. (2006). Bevorderen van transfer: procesgerichte vs. productgerichte uitgewerkte voorbeelden. Januari, 13, 2006, Heerlen.
- Hummel, H. (2006). DU-project Feedbackmodel for blended learning. Februari, 16, 2006, Heerlen.
- Kluijfhout, E. (2006). Een standaard ELO voor maatwerk onderwijs? Maart, 23, 2006, Heerlen.
- Giesbertz, W., & Firssova, O. (2006). Competentieroutekaart als een hulpmiddel voor het (her) ontwerpen van een competentiegerichte opleiding. Juni, 8, 2006, Heerlen.
- Ebrecht, D., Wouters, P., & Vos, M. (2006). SEIN: Signalerend Evaluatie Instrument voor permanente cursusevaluatie. Augustus, 31, 2006, Heerlen.
- Nadolski, R., & van der Vegt, W. (2006). Telcert. September, 14, 2006, Heerlen.
- Wagemans, L., & Coors, P. (2006). Project 'Verruiming toegankelijkheid Internetdiensten OUNL'. Oktober, 5, 2006, Heerlen.
- Stalmeier, M. (2006). DU-project Professionalisering op maat. Oktober, 26, 2006, Heerlen.
- Sloep, P. (2006). Peer tutoring in ad hoc transient communities. November, 2, 2006, Heerlen.
- Bitter, M., & Slot, W. (2006). Stimulering van kennisontwikkeling binnen virtueel werkende teams. November, 23, 2006, Heerlen.

6.2.2 Tijdschrijven

Ook in 2006 blijkt dat medewerkers consistent tijdschrijven en dat het tijdschrijven een goede indicatie geeft van de gerealiseerde inzet op project- en op programmaniveau. Achter de schermen werd hard gewerkt aan een nieuw tijdschrijfsysteem OUPAS dat in 2007 operationeel is geworden en het oude BigBen heeft vervangen.

6.2.3 Ziekteverzuim

In de verslagperiode is het ziekteverzuim binnen de capaciteitsgroep afgenomen van 4,68 gemiddeld in 2005 tot 2,78% in 2006. Deze afname kan voor een deel worden verklaard doordat een aantal langdurig zieken met succes een reïntegratietraject doorlopen hebben en het werk weer gedeeltelijk of volledig hervat heeft.

6.2.4 Personele bezetting eind 2006

Naam	Functie	Fte
Jeroen van Merriënboer	waarnemend Hoogleraar-directeur	1
Kathleen Schlusmans	hoofd Capaciteitsgroep	0,9
Rob Koper	hoofd Ontwikkeling	1
Wim Westera	hoofd Implementatie	1
Els Boshuizen	hoofd Onderwijsinstituut	1
Jos van den Broek	Directeur Bedrijfsvoering OTEC	1
Eric Kluijfhout	Projectmanager	0,8
Paul Kirschner	Hoogleraar	0,4
Fred Paas	Hoogleraar	0,7
Gerard van den Boom	UHD1	1
Jo Boon	UHD1	1
Marcel van der Klink	UHD1	1
Peter Sloep	UHD1	0,5
Marcus Specht	UHD1	1
Jan van Bruggen	UHD2	1
Saskia Brand-Gruwel	UHD2	0,8
Hans Hummel	UHD2	1
John van der Baaren	UD	0,8
Bert van den Berg	UD	0,5
Marlies Bitter	UD	1
Henk van den Brink	UD	1
Francis Brouns	UD	1
Daniel Burgos	UD	1
Brigitte de Craene	UD	0,8
Marcel de Croock	UD	0,8
Maurice de Volder	UD	0,8
Diny Ebrecht	UD	0,6
Olga Firsova	UD	1
Wil Giesbertz	UD	1
Tamara van Gog	UD	1
Henry Hermans	UD	1
Ruud Hoefakker	UD	1
Bert Hoogveld	UD	1
José Janssen	UD	0,842

Desirée Joosten - ten Brinke	UD	1
Willeke Kerstjens	UD	0,6
Liesbeth Kester	UD	1
Yongwu Miao	UD	1
George Moerkerke	UD	1
Rob Nadolski	UD	1
Kees Pannekeet	UD	0,8
Patricia Poelmans	UD	0,6
Fred de Roode	UD	0,6
Peter van Rosmalen	UD	0,8
Ellen Rusman	UD	1
Wessel Slot	UD	0,3
Dominique Sluijsmans	UD	0,9
Leo Wagemans	UD	1
Marcel Wigman	UD	1
Iwan Wopereis	UD	0,8
Adriana Berlanga	UD2	1
Bas Giesbers	UD2	0,8
Maaïke Hendriks	UD2	0,8
Milos Kravcik	UD2	1
Jurjen Puls	UD2	0,8
Marjo Rutjens	UD2	1
Howard Spoelstra	UD2	1
Marjo Stalmeier	UD2	1
Slavi Stoyanov	Onderzoeker	1
Tim de Jong	Onderzoeker	1
Gemma Corbalan	Promovendus	1
Hendrik Drachsler	Promovendus	1
Muenevver Erkoc	Promovendus	1
Greet Fastré	Promovendus	1
Christian Glahn	Promovendus	1
Marco Kalz	Promovendus	1
Wendy Kicken	Promovendus	1
Femke Kirschner	Promovendus	1
Malik Koné	Promovendus	1
Karin Konings	Promovendus	0,8
Danny Kostons	Promovendus	1
Fleurie Nievelstein	Promovendus	0,8
Marieke Smits	Promovendus	0,8
Tim Sodhi	Promovendus	1
Amber Walraven	Promovendus	1
Sandra Wetzels	Promovendus	1
Pieter Wouters	Promovendus	1
Marjo van Zundert	Promovendus	1
Harrie Martens	Ontwikkelaar ICT1	1
Aad Sloomaker	Ontwikkelaar ICT1	1
Wim van der Vegt	Ontwikkelaar ICT1	1
Hubert Vogten	Ontwikkelaar ICT1	1
Patricia Coors	Ontwikkelaar ICT2	0,6
Hub Curvers	Ontwikkelaar ICT2	1
Tally Schmeits	Ontwikkelaar ICT2	0,8
Wim Slot	Ontwikkelaar ICT2	0,8
Marcel Vos	Ontwikkelaar ICT2	1

Ine Verstappen	Onderwijs/onderzoeksmedewerker	0,8
Jeroen Berkhout	Medewerker audiovisuele technieken	0,6
Jeroen Storm	Medewerker audiovisuele technieken	1
Marlies Timmermans	Medewerker administratieve processen	1
Marion Timmermans	Onderwijscoördinator	1
Francien Beugels	Administrateur 2	0,8
Nicole Knebel	Administratief medewerker 1	1
Cisca Andeweg	Administratief medewerker 1	0,65
Mieke Haemers	Secretaresse 2	1
Marina Pongraz	Secretaresse 3	0,8
Ingrid Jonkman	Secretaresse 4	0,6
Alice Boereboom	Secretaresse 4	0,6
Natascha Schoonman	Secretaresse 4	0,8
Sabine Roks	Medewerker Front office	0,7

6.3 Bedrijfsbureau OTEC

Het bedrijfsbureau treedt op als servicecentrum voor de HD-OTEC, de programma's binnen OTEC en de medewerkers OTEC, door diensten te verlenen op het gebied van de bedrijfsvoering, in- en externe communicatie, personeelsmanagement en facility-management. Het bedrijfsbureau coördineert eveneens de diensten die door andere onderdelen van de OUNL aan OTEC worden aangeboden. Daarnaast ontwikkelt het bedrijfsbureau de informatievoorziening die de bedrijfsprocessen en de sturing binnen OTEC ondersteunt.

De omvang van het bedrijfsbureau was ultimo 2006 10,95 fte, waarvan 2,4 fte direct worden gefinancierd uit 2^e/3^e geldsroom projecten.

In het kader van diverse projecten werden diverse (internationale) conferenties georganiseerd, zoals de EARLI SIG conferentie, in januari werd de Kick-off meeting TENCompetence georganiseerd en in november de IMS Learning Design Summit.

In 2006 heeft het bedrijfsbureau belangrijke bijdragen geleverd aan verschillende OUNL-brede bedrijfsvoeringprojecten zoals implementatie BV5 (de nieuwe kantoorautomatisering) en OUPAS, het nieuwe projecten administratiesysteem binnen de OUNL.

6.4 Budgettaire targets versus realisatie

Het OTEC heeft ook in financiële zin al een aantal jaren een positief resultaat. 2006 dat is afgesloten met een behoorlijk positief saldo (€ 183.000) vormt daarop geen uitzondering. Het positieve saldo is wederom te danken aan grotere meeropbrengsten. Ook blijft het aantal verkochte modules van de Masteropleiding boven verwachting groeien. Het aandeel tijdelijke aanstellingen ($\pm 30\%$) ten opzichte van vaste aanstelling binnen de wetenschappelijke staf geeft voldoende flexibiliteit om daadwerkelijk te sturen op kosten van personele inzet. De kostenbeheersing blijft altijd een aandachtspunt, waarbij het hanteren van een stringente budgetdiscipline ook in het verslagjaar een positieve uitwerking had. Het centraal 'houden' van de materiële budgetten vormt hierbij een belangrijk instrument.

Bijlage 1 OTEC op Infonet en Huisnet

Fred de Vries naar de VN 13 jan 2006

Met ingang van 1 februari 2006 vertrekt Fred de Vries voor twee jaar naar de Verenigde Naties in Genève. Hij gaat werken als Instructional Technologist bij de Staff Development sectie op het hoofdkantoor van de vluchtelingenorganisatie UNHCR.

Reeks workshops voor het onderwijs 18 jan 2006

De data van de voorjaarsreeks workshops van het Onderwijstechnologisch expertisecentrum (OTEC) zijn bekend. Deze workshops over de laatste ontwikkelingen op het vakgebied zijn speciaal ontwikkeld voor professionals in het onderwijs: managers, docenten, onderwijsontwerpers, onderwijscoördinatoren, ict-coördinatoren, enzovoorts.

Constructivisme versus cognitivisme anno 2006 20 jan 2006

De masteropleiding Actief leren organiseert twee keer per jaar een miniconferentie over een actueel thema. De komende miniconferentie vindt plaats op 19 mei in Heerlen. Onderwerp zijn de reële en schijnbare tegenstellingen tussen constructivisme en cognitivisme met betrekking tot onderwijs, onderzoek en ontwerp. Twee coryfeeën uit de onderwijswetenschappen staan tegenover elkaar als vertegenwoordigers van de twee -ismes. Prof. dr. Jeroen van Merriënboer en prof. dr. Robert-Jan Simons zullen het met elkaar uitvechten.

Workshop Peer Assessment 24 jan 2006

Op dinsdag 14 maart 2006 organiseert het Onderwijstechnologisch expertisecentrum een workshop Peer Assessment in studiecentrum Utrecht.

Wim Jochems verlaat Open Universiteit Nederland 23 feb 2006

Na 8 jaar gaat Wim Jochems de Open Universiteit Nederland verlaten. Per 1 mei 2006 is hij aan de Technische Universiteit Eindhoven benoemd tot hoogleraar Onderwijsinnovatie. Tevens wordt hij directeur van een nieuw op te richten instituut, waarin TU/e en Fontys Hogescholen nauw gaan samenwerken op het gebied van lerarenopleiding, onderwijsonderzoek en onderwijsinnovatie.

Workshop Check uw curriculum op competentiegerichtheid 10 mrt 2006

Op donderdag 20 april 2006 organiseert het Onderwijstechnologisch expertisecentrum van de Open Universiteit Nederland de workshop 'Competence Road Map: uw curriculumcheck op competentiegerichtheid'.

Promotie: Kunnen zonder kennen kan niet 13 mrt 2006

Hoe populair probleemgestuurd onderwijs ook is, voor beginners is het niet efficiënt. Als beginners volledig zelfstandig, zonder directe instructie, problemen moeten oplossen, dan leren ze daar niet veel van. Uit onderzoek blijkt keer op keer dat zij meer leren van het bestuderen van voorbeelden. Onderzoek van [Tamara van Gog](#), medewerkster van het Onderwijstechnologisch expertisecentrum van de Open Universiteit Nederland, toont aan dat absolute beginners het meest leren als de voorbeelden procesgericht zijn. Op 28 april verdedigt ze haar proefschrift 'Uncovering the problem-solving process to design effective worked examples'.

Workshop Online samenwerkend leren 14 mrt 2006

Op donderdag 6 april 2006 organiseert het Onderwijstechnologisch expertisecentrum van de Open Universiteit Nederland een workshop over Online samenwerkend leren. Hoe organiseer je dat? Hoe ontwerp je een computeromgeving die het samenwerken ondersteunt en stimuleert?

**Ton Mooij benoemd op nieuwe leerstoel
Onderwijstechnologie** 14 mrt 2006

Het College van bestuur heeft met ingang van 1 mei 2006 dr. Ton Mooij benoemd tot hoogleraar bij het Onderwijstechnologisch expertisecentrum. Hij bekleedt de nieuwe bijzondere leerstoel 'Onderwijstechnologie, in het bijzonder met betrekking tot de invloed van leertaken op leren in primair en secundair onderwijs'. Deze leerstoel wordt beschikbaar gesteld door ITS, het onderzoeksinstituut van de Radboud Universiteit Nijmegen. De instelling van de leerstoel is onderdeel van een streven naar nauwere samenwerking tussen ITS en OTEC.

Oratie Paul Kirschner 22 mrt 2006

Op donderdag 16 maart 2006 hield prof. dr. P.A. (Paul) Kirschner van het Onderwijstechnologisch expertisecentrum zijn oratie aan de Universiteit Utrecht. De titel van zijn rede was '(Inter)dependent learning - Learning is Interaction'.

**Telcert Workshop Interoperable e-learning
systems** 30 mrt 2006

Op dinsdag 4 april organiseert het Europese [Telcert](#) project in Heerlen een Workshop 'Interoperability of e-learning systems in action'. De Open Universiteit Nederland is één van de partners in het Telcert project.

Workshop Evaluëren van onderwijs 5 apr 2006

Op 11 mei 2006 vindt in Utrecht de workshop Evaluëren van onderwijs plaats. Deze workshop voor docenten en management in het hoger onderwijs wordt georganiseerd door het Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

**NWO financiert twee onderzoeksprojecten
van OTEC** 6 apr 2006

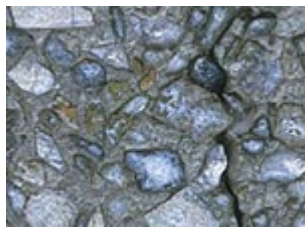
De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) heeft twee projectaanvragen van het Onderwijstechnologisch expertisecentrum (OTEC) van de Open Universiteit Nederland gehonoreerd. Het NWO ontving meer dan zestig projectvoorstellen in het kader van het programma voor onderwijsonderzoek (PROO), waarvan er elf

werden gehonoreerd.

Workshop Methodisch ontwerpen 11 apr 2006

Op 18 mei 2006 organiseert de Open Universiteit Nederland opnieuw de succesvolle workshop 'Methodisch ontwerpen van competentiegericht onderwijs: via leertaken naar complexe vaardigheden'.

Vacancy Full Professor 25 apr 2006

The Open University of the Netherlands is a leader in the application of new technologies and educational concepts both in its own right and through collaboration with its partners. This is so both with regard to our own academic degree programmes, training programmes and courses as well as those of other institutes. The key concept is competency-based learning in an electronic learning environment which is flexible, made to measure and of high quality.

Inschrijving nog mogelijk voor

miniconferentie 1 mei 2006

De masteropleiding Actief Leren organiseert twee keer per jaar een miniconferentie over een actueel thema. De komende conferentie vindt plaats op 19 mei 2006 in Heerlen. Tijdens de bijeenkomst staan de recente ontwikkelingen rond het constructivisme en het cognitivisme centraal én de daaruit voortkomende benaderingen van onderzoek en vertaling naar de onderwijspraktijk. Een actueel onderwerp, gezien de huidige brede maatschappelijke discussie over onderwijs en 'het nieuwe leren'.

Van Merriënboer benoemd als wnd.

hoogleraar-directeur OTEC 3 mei 2006

Prof. dr. J.G. (Jeroen) van Merriënboer is door het College van bestuur met ingang van 1 mei 2006 benoemd als waarnemend hoogleraar-directeur van het Onderwijstechnologisch expertisecentrum (OTEC).

Workshop Performance assessment 4 mei

2006

Op 8 juni 2006 vindt in Utrecht de workshop Performance assessment plaats. Deze workshop is bedoeld voor docenten, onderwijsontwikkelaars en iedereen die zich bezighoudt met of belangstelling heeft voor toetsen en tentamens. De organisatie ligt bij het Onderwijstechnologisch

expertisecentrum.

Workshop Onderwijsherontwerp: methodisch benaderd 10 mei 2006

Op dinsdag 13 juni vindt in Utrecht de workshop 'Onderwijsherontwerp: methodisch benaderd' plaats. Deze eendaagse workshop wordt georganiseerd door het Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Several vacancies with OTEC 17 mei 2006

The Educational Technology Expertise Centre (OTEC) supports innovation in higher education. OTEC's tasks are research into and the development of new educational concepts and methods, instruments and learning environments. OTEC implements educational and technological expertise in practice.

ROC A12 geeft onderzoeksoopdracht aan OTEC 17 mei 2006

Het Onderwijstechnologisch expertisecentrum (OTEC) gaat onderzoek doen voor het ROC A12 uit Ede. Het ROC financiert een onderzoek naar 'Vormgeving van ontwikkelingsportfolio's: Het gebruik van beoordelingscriteria door leerlingen, docenten en het werkveld ten behoeve van onderwijsflexibilisering in een domein'. Het OTEC stelt een promovendus aan om het onderzoek uit te voeren en verzorgt de begeleiding.

Espace: webapplicatie voor het begeleiden van studenten 15 jun 2006

Het DU-project Espace heeft een webapplicatie opgeleverd voor het begeleiden van studenten in competentiegericht onderwijs. Espace staat voor Elektronisch Systeem voor Peer Assessment en Coaching Efficiency. Docenten kunnen met de inzet van Espace de kwaliteit van hun onderwijs verbeteren en de kosten ervan beheersen.

PAIR: Wie kan mij nú even helpen? 28 jun 2006

Stichting SURF heeft het projectvoorstel PAIR goedgekeurd. PAIR staat voor Peer-Allocated Instant Response. De doelstelling van dit project is een mechanisme te ontwerpen waarmee studenten die vastlopen in hun studie onmiddellijk collega-studenten te hulp kunnen roepen. Dit social networking-mechanisme koppelt elke student tijdelijk aan medestudenten die met dezelfde studieonderdelen aan het werk zijn of die juist hebben afgerond.

Erkenning onderzoeksschool ICO verlengd 4 juli 2006

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen heeft de erkenning van ICO als KNAW onderzoeksschool met 6 jaar verlengd. In de toelichting op het besluit wordt vooral lof uitgesproken over alle positieve ontwikkelingen binnen het ICO.

Workshop Peer assessment 25 jul 2006

Op dinsdag 3 oktober 2006 organiseert het Onderwijstechnologisch expertisecentrum een workshop Peer assessment in studiecentrum Utrecht.

Workshop Performance assessment 1 aug 2006

Op 12 oktober 2006 vindt in Utrecht de workshop Performance assessment plaats. Deze workshop is bedoeld voor docenten, onderwijsontwikkelaars en iedereen die zich bezighoudt met of belangstelling heeft voor toetsen en tentamens. De organisatie ligt bij het Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

De E3 Begeleider: Effectief, Enthousiast, Elektronisch 1 aug 2006

Bij Wolters Noordhoff het boek De E3 begeleider: Effectief, Enthousiast, Elektronisch verschenen. In dit praktische boek draait het om de vraag hoe docenten hun studenten optimale elektronische ondersteuning kunnen geven. Niet techniek, ict of software staat centraal, maar begeleiden en coachen. Het boek is geschreven door drs. Marieke Smits, prof. dr. Sjef Stijnen, drs. Marion de Bie en prof. dr. Theo Bastiaens, allen werkzaam bij de Open Universiteit Nederland.

Fulbright beurs voor Liesbeth Kester 4 aug 2006

Het Fullbright Center heeft een Fulbright junior scholar beurs toegekend aan dr. Liesbeth Kester, onderzoekster bij het Onderwijstechnologisch expertisecentrum. Fulbright beurzen zijn bedoeld voor talentvolle Nederlandse studenten, onderzoekers en docenten die een periode van studie, onderwijs of onderzoek aan een gerenommeerde Amerikaanse instelling willen doorbrengen.

Workshop Online samenwerkend leren 5 aug 2006

Op donderdag 5 oktober 2006 organiseert het Onderwijstechnologisch expertisecentrum van de Open Universiteit Nederland een workshop over Online samenwerkend leren. Hoe organiseer je dat? Hoe ontwerp je een computeromgeving die het samenwerken ondersteunt en stimuleert?

Miniconferentie x-learning 2015 16 aug 2006

De masteropleiding Actief Leren organiseert twee keer per jaar een miniconferentie over een actueel thema. De volgende miniconferentie vindt plaats op 3 november. Centraal staat de vraag 'Welke multimediale ontwikkelingen dienen zich aan en wat is daarvan de betekenis voor de positionering en inrichting van het onderwijs?' Rond dit thema krijgt u presentaties, demonstraties (van nieuwe en minder nieuwe media) en workshops aangeboden.

ISIS: Pilot met navigatiehulp 25 aug 2006

Vanaf 24 augustus 2006 kunnen studenten zich inschrijven voor de pilot Inleiding in de psychologie (S48112) die start op 18 september 2006. Bij de cursus krijgen studenten navigatiehulp: een persoonlijk advies over de volgorde waarin ze de taken van de cursus kunnen aanpakken.

Goede beoordeling masteropleiding Actief leren 31 aug 2006

In het jongste onderzoek van CHOICE krijgt de masteropleiding Actief leren een zeer goede beoordeling van haar studenten. De master Actief Leren is bij het onderzoek ondergebracht in het cluster Pedagogiek & Onderwijskunde. Van de negen opleidingen in dit cluster staat Actief Leren op de tweede plaats, na de Universiteit Twente (UT). Het verschil met de UT is minimaal (een honderdste van een punt).

Nog aanmelden voor Workshop Peer assessment 14 sep 2006

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor de workshop Peer assessment van 3 oktober.

Publicatie EVC voor Velen 15 sep 2006

In de RdMC-reeks is deze zomer de publicatie EVC (Erkennen van Verworven Competenties) voor Velen verschenen onder redactie van Marcel van der Klink en Kathleen Schlusmans.

Workshop Onderwijsherontwerp: methodisch benaderd 27 sep 2006

Op donderdag 9 november 2006 vindt in Utrecht de workshop 'Onderwijsherontwerp: methodisch benaderd' plaats. Deze eendaagse workshop wordt georganiseerd door het Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Workshop Methodisch ontwerpen 27 sep 2006

Op donderdag 2 november 2006 organiseert de Open Universiteit Nederland opnieuw de succesvolle workshop 'Methodisch ontwerpen van competentiegericht onderwijs: via leertaken naar complexe vaardigheden'.

Vacancy Assistant Professor 2 okt 2006

The Education Expertise Centre is looking for:

AN ASSISTANT PROFESSOR OF EDUCATIONAL TECHNOLOGY

DU-project onderzocht applicatie voor kwaliteitszorg 3 okt 2006

Bestaande software voor elektronische ondersteuning bij kwaliteitszorg dekt ruim 75% van de functionele eisen die aan dit soort applicaties kunnen worden gesteld. Maar dat is genoeg en zelfs meer dan de feitelijke gebruikers van een dergelijk systeem wensen. Er zijn dan ook geen rechtstreekse argumenten om als DU te investeren in bijkomende applicaties om tot een dekking van 100% van de eisen te komen. Dat is de eindconclusie van het DU-project Elektronische ondersteuning van kwaliteitszorg en accreditatie. De Open Universiteit Nederland was penvoerder van dit project.

EARLI conferentie in Heerlen 16 okt 2006

Van 11 tot en met 13 oktober 2006 vond bij de Open Universiteit Nederland in Heerlen de EARLI conferentie Lifelong Learning of professionals plaats. De ondertitel van de conferentie is 'exploring implications of a transitional labour market'.

Open Universiteit op SURF Onderwijsdagen

19 okt 2006

Op 14 en 15 november 2006 vinden in Utrecht opnieuw de SURF Onderwijsdagen plaats. Verschillende medewerkers van de Open Universiteit Nederland leveren een bijdrage.

Colloquium Student-evaluatie

17 nov 2006

Op donderdag 23 november 2006 vindt het colloquium Student-evaluatie plaats. Jurjen Puls (OTEC) en Steven Schoevaart (BU) geven elk een presentatie met betrekking tot student-evaluatie met het accent op Studentinzicht. De bijeenkomst vindt plaats van 14.00 tot 16.00 uur in Pretoria 3 en 4.

Werkconferentie EVC: 2 weten meer dan 1

6 dec 2006

Op 1 december 2006 vond in LEX een werkconferentie over EVC (Erkennen eerder Verworven Competenties) plaats voor medewerkers van Fontys Hogescholen en de Open Universiteit Nederland.

Bijlage 2 Publicaties

Output onderzoeksprogramma 2006

Categorie 1: ISI tijdschriften opgenomen in de Journal Citation Reports

(zie www.isinet.com)

- Arts, J. A. R., Boshuizen, H. P. A., & Gijsselaers, W. H. (2006). Understanding managerial problem solving, knowledge use in information processing and problem solving. *Contemporary Educational Psychology, 31*, 387-410.
- Bakx, A. W. E. A., Van der Sanden, J. M. M., Sijtsma, K., Croon, M. A. & Vermetten, Y. J. M. (2006). The role of students' personality characteristics, self-perceived competence and learning conceptions in the acquisition and development of social communicative competence: A longitudinal study. *Higher Education, 51*, 71-104.
- Beers, P. J., Boshuizen, H. P. A., Kirschner, P. A., & Gijsselaers, W. (2006). Common ground, complex problems and decision making. *Group Decision and Negotiation, 15*, 529-556.
- Corbalan, G., Kester, L., & van Merriënboer, J. J. G. (2006). Towards a personalized task selection model with shared instructional control. *Instructional Science, 34*, 399-422.
- Dornan, T., Muijtjens, A., Hadfield, J., Scherpbier, A., & Boshuizen, H. P. A. (2006). Student evaluation of the clinical 'curriculum in action'. *Medical Education, 40*, 667-674.
- Gagnon, R., Charlin, B., Roy, L., St-Martin, M., Sauve, E., Boshuizen, H. P. A., van der Vleuten, C. P. M. (2006). The cognitive validity of the script concordance test : A processing time study. *Teaching and Learning in Medicine, 18*, 22-27.
- Hummel, H., Paas, F., & Koper, J. R. (2006). Effects of cueing and collaboration on the acquisition of complex legal skills. *British Journal of Educational Psychology, 76*, 613-631.
- Hummel, H., Paas, F., & Koper, J. R. (2006). Timing of cueing in complex problem-solving tasks: Learner versus system control. *Computers in Human Behavior, 22*, 191-205.
- Janssen-Noordman, A. M. B., van Merriënboer, J. J. G., van der Vleuten, C. P. M., & Scherpbier, A. J. J. A. (2006). Design of integrated practice for learning professional competences. *Medical Teacher, 28*, 447-452.
- Kester, L., Kirschner, P. A., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006). Just-in-time information presentation: Improving learning a troubleshooting skill. *Contemporary Educational Psychology, 31*, 167-185.
- Kester, L., Lehnen, C., Van Gerven, P., & Kirschner, P. A. (2006). Just-in-time, schematic supportive information presentation during cognitive skill acquisition. *Computers in Human Behavior, 22*, 93-112.
- Kirschner, P. A., Sweller, J., & Clark, R. E. (2006). Why minimal guidance during instruction does not work: An analysis of the failure of constructivist, discovery, problem-based, experiential, and inquiry-based teaching. *Educational Psychologist, 46*, 75-86.
- Nadolski, R. J., Kirschner, P. A., & van Merriënboer, J. J. G. (2006). Process support in learning tasks for acquiring complex cognitive skills in the domain of law. *Learning and Instruction, 16*, 266-278.

- Paas, F., & Kester, L. (2006). Learner and information characteristics in the design of powerful learning environments. *Applied Cognitive Psychology, 20*, 281-285.
- Paas, F., & Kester, L. (Eds.) (2006). Emerging topics in cognitive load research: Using learner and information characteristics in the design of powerful learning environments [Special issue]. *Applied Cognitive Psychology, 20*(3).
- Paas, F., & Van Gog, T. (2006). Optimising worked example instruction: Different ways to increase germane cognitive load. *Learning and Instruction, 16*, 87-91.
- Paas, F., & Van Gog, T. (Eds.) (2006). Recent worked examples research: Managing cognitive load to foster learning and transfer [Special issue]. *Learning and Instruction, 16*(2).
- Prins, F. J., Veenman, M. V. J., & Elshout, J. J. (2006). The impact of intellectual ability and metacognition on learning: New support for the threshold of problematicity theory. *Learning & Instruction, 16*, 374-387.
- Prins, F. J., Sluijsmans, D. M. A., & Kirschner, P. A. (2006). Feedback for general practitioners in training: Styles, quality and preferences. *Advances in Health Science Education, 11*, 289-303.
- Salden, R. J. C. M., Paas, F., & van Merriënboer, J. J. G. (2006). Personalised adaptive task selection in air traffic control: Effects on training efficiency and transfer. *Learning and Instruction, 16*, 350-362.
- Salden, R. J. C. M., Paas, F., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006). A comparison of approaches to learning task selection in the training of complex cognitive skills. *Computers in Human Behavior, 22*, 321-333.
- Salden, R. J. C. M., Paas, F., Van der Pal, J., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006). Dynamic task selection in flight management system training. *International Journal of Aviation Psychology, 16*, 157-174.
- Stoof, A., Martens, R. L., & van Merriënboer, J. J. G. (2006). Effects of web-based support for the construction of competence maps. *Instructional Science, 34*, 89-211.
- Strijbos, J. W., Martens, R. L., Prins, F. J., & Jochems, W. M. G. (2006). Content analysis: What are they talking about? *Computers & Education, 46*, 29-48.
- Van den Bossche, P., Gijssels, W., Segers, M., & Kirschner, P. A. (2006). Social and cognitive factors driving teamwork in collaborative learning environments: Team learning beliefs and behaviors. *Small Group Research, 37*, 490-521.
- Van Gerven, P. W. M., Paas, F., & Tabbers, H. K. (2006). Cognitive aging and computer-based instructional design: Where do we go from here? *Educational Psychology Review, 18*, 141-157.
- Van Gerven, P. W. M., Paas, F., Van Merriënboer, J. J. G., & Schmidt, H. G. (2006). Modality and variability as factors in training the elderly. *Applied Cognitive Psychology, 20*, 311-320.
- Van Gog, T., Paas, F., & van Merriënboer, J. J. G. (2006). Effects of process-oriented worked examples on troubleshooting transfer performance. *Learning and Instruction, 16*, 154-164.
- Van Merriënboer, J. J. G., Kester, L., & Paas, F. (2006). Teaching complex rather than simple tasks: Balancing intrinsic and germane load to enhance transfer of learning. *Applied Cognitive Psychology, 20*, 343-352.

Categorie 2: Overige ICO-geaccepteerde publicaties

(Zie www.utwente.nl/ico/archief/lijsten/ICO_Tijdschriftenlijst_2005.doc/index.html)

2a. ICO tijdschriften

- Baartman, L. K. J., Bastiaens, T. J., Kirschner, P. A., & Van der Vleuten, C. P. M. (2006). The wheel of competency assessment. Presenting quality criteria for competency assessment programmes. *Studies in Educational Evaluation*, 32, 153-170.
- Brand-Gruwel, S., & Wopereis, I. (2006). Integration of the information problem-solving skill in an educational programme: The effects of learning with authentic tasks. *Technology, Instruction, Cognition, and Learning*, 4, 243-263.
- Gulikers, J. T. M., Bastiaens, Th. J., & Kirschner, P. A. (2006). Authentic assessment, student and teacher perceptions: the practical value of the five-dimensional framework. *Journal of Vocational Education and Training*, 58, 337-357.
- Gulikers, J. T. M., Bastiaens, Th. J., Kirschner, P. A., & Kester, L. (2006). Relations between student perceptions of assessment authenticity, study approaches and learning outcome. *Studies in Educational Evaluation*, 32, 381-400.
- Jochems, W. M. G. & Kreijns, C. J. (2006). Measuring social aspects of distributed learning. *European Educational Research Journal*, 5, 110-121.
- Jochems, W. M. G. (2006). Educational research and educational research policy in the Netherlands. *European Educational Research Journal*, 5, 61-63.
- Kirschner, P. A., & Erkens, G. (2006). Cognitive tools and mindtools for collaborative learning. *Journal of Educational Computing Research*, 35, 199-209.
- Semeijn, J. H., van der Velden, R., Heijke, H., van der Vleuten, C., & Boshuizen, H. P. A. (2006). Competence indicators in academic education and early labour market success of graduates in health sciences. *Journal of Education and Work*, 19, 383-413.
- Sluismans, D. M. A., & Prins, F. J. (2006). A conceptual framework for integrating peer assessment in teacher education. *Studies in Educational Evaluation*, 32, 6-22.
- Sluismans, D. M. A., Prins, F. J., & Martens, R. (2006). A framework for integrated performance assessment in e-Learning. *Learning Environments Research*, 9, 45-66.
- Stoyanov, S., & Kommers, P. (2006). WWW-intensive concept mapping for metacognition in solving ill-structured problems. *International Journal of Continuing Engineering Education and Lifelong Learning*, 16, 297-316.
- Van der Klink, M. R. & Streumer, J. N. (2006). Explaining the (In)Effectiveness of On-the-Job Training. *International Journal of Human Resources and Management*, 6, 114-130.
- Van Merriënboer, J. J. G., & Kanselaar, G. (2006). Waar staan we na 25 jaar onderwijstechnologisch onderzoek in Vlaanderen, Nederland en de rest van de wereld? *Pedagogische Studiën*, 83, 278-300.

2b. Boekpublicaties (Engels)

- Gijselaers, W. H., Arts, J. A. R., Boshuizen, H. P. A., & Segers, M. S. R. (2006). When graduates enter the workplace: Trades-offs between formal and dynamic knowledge. In C. Wankel & R. DeFillipi (Eds.): *New Visions of Graduate Management Education* (pp. 65-84). Greenwich CT: Information Age Publishing.

Van der Klink, M. R., & Streumer, J. N. (2006). The effectiveness of OJT in the context of HRD. In Streumer, J. N. (Ed.), *Work-Related Learning* (pp. 369-392). Dordrecht/New York: Springer

Van Merriënboer, J. J. G., Sluijsmans, D. M. A., Corbalan, G., Kalyuga, S., Paas, F., & Tattersall, C. (2006). Performance assessment and learning task selection in environments for complex learning. In J. Elen & R. E. Clark (Eds.), *Handling complexity in learning environments: Theory and research* (Advances in learning and instruction series) (pp. 201-220). Oxford, UK: Elsevier.

Categorie 3: Niet ICO-geaccepteerde, niet-Nederlandstalige wetenschappelijke publicaties (boeken, boekbijdragen, tijdschriften, proceedings)

Bitter-Rijpkema, M. Sloep, P., Jansen, D. (2006) Learning to change: The virtual business learning approach to professional workplace learning. In: Bhaskar Basu (Ed.): *Organizational Learning - Perspectives and Practices* (pp.141-153). Hyderrabad, India: ICFAI University Press.

Brand-Gruwel, S., & Wopereis, I. (2006). The integration of information-problem solving instruction in an educational program: effects on students' task approach and task performance. In G. Clarebout & J. Elen (Eds.), *Avoiding simplicity, confronting complexity: Advances in studying and designing powerful (computer-based) learning environments* (pp. 56a-56j). Rotterdam, the Netherlands: Sense Publishers.

Burgos, D., & Corbalan, G. (2006). *Modelado y uso de escenarios de aprendizajes en entornos b-learning desde la práctica* [Modelling and use of learning scenarios in eLearning environment from a practical perspective]. Paper included in the proceedings of III jornadas Campus Virtual: Innovación en el campus virtual, metodología y herramientas (pp. 191-198). Universidad Complutense de Madrid. Madrid.

Kirschner, P. A., Beers, P. J., Boshuizen, H. P. A., & Gijsselaers, W. (2006). Coercing shared knowledge in collaborative learning environments. In: S. Barab, K. Hay, D. Hickey (eds.), *Proceedings of the 7th international conference on Learning sciences* (pp. 342-348). International Society of the Learning Sciences.

Munneke, L., Andriessen, J., Kanselaar, G., & Kirschner, P. A. (2006). Discussing a wicked problem in a computer-supported collaborative learning environment. The effects of task design on argumentative interactions. In G. Clarebout & J. Elen (Eds.), *Avoiding simplicity, confronting complexity: Advances in studying and designing powerful (computer-based) learning environments* (pp. 175-184). Rotterdam, The Netherlands: Sense Publishers.

Van Gog, T., Paas, F., & van Merriënboer, J. J. G. (2006). Enhancing troubleshooting transfer performance: Effects of product-oriented versus process-oriented worked examples. In G. Clarebout & J. Elen (Eds.), *Avoiding simplicity, confronting complexity: Advances in studying and designing (computer-based) powerful learning environments* (pp. 339-347). Rotterdam, The Netherlands: Sense Publishers.

Van Merriënboer, J. J. G., & Kicken, W. (2006, August). The systematic development of integrated curricula in vocational and technical education. *Proceedings of the international conference on Vocational and Technical Education (VTE 2006)* (pp. 57-68). Singapore: Institute of Technical Education.

Van Merriënboer, J. J. G., Clark, R. E., & de Croock, M. B. M. (2006). Blueprints for complex learning: The 4C/ID-model. In J. Eggink & E. van der Werf (Eds.), *Competency-based: A new approach to learning in Dutch higher education* (pp. 29-57). Groningen, The Netherlands: Netherlands Association of Universities of Applied Sciences.

Categorie 4: Vakpublicaties (Nederlandstalige rapporten etc.)

- Boshuizen, H. P. A. (2006). Hoe leert de dokter? Tien wetten en aanbevelingen voor de gevorderde 'leerling'. In: Ontwikkelingen in de geneeskunde, nascholingscursus voor huisartsen (pp.66-70). Rotterdam, The Netherlands: Erasmus University.
- Boshuizen, H. P. A. (2006). Hoe kan medische kennis het beste beklijven? *Tijdschrift voor Medisch Onderwijs*, 25(6), 273-278.
- Gulikers, J. T. M., & Kirschner, P. A. (2006). The interviewer [Review of the cd-rom *The Interviewer*]. *British Journal of Educational Technology*, 37, 308-309.
- Hendriks, M., Wopereis, I., Kirschner, P. A., & Paas, F. (2006). Succes- en faalfactoren van innovatieve onderwijsprojecten. *Onderzoek van Onderwijs*, 35, 28-31.
- Jochems, W. M. G., & Koper, R. (2006). Lifelong learning in a network. In M. Tulloch, S. Relf & P. Uys (Eds.), *Breaking down boundaries; international experience in open, distance and flexible learning* (pp. 99-106). Sydney: Open and Distance Learning Association of Australia.
- Meirink, J., Zwart, R., Van Gog, T., Tondeur, J., Mathijssen, I., Nijveldt, M., & Schuitema, J. (2006). Het AERA-congres 2006, San Francisco. *Pedagogische Studiën*, 83, 469-479.
- Rusman, E., & Brand-Gruwel, S. (2006) Ontwerprichtlijnen voor online samenwerkend leren [Design guidelines for online collaborative learning]. *OnderwijsInnovatie*, 8(1), 17-25.
- Van der Klink, M. R., & Schlusmans, K. (red.) (2006). *EVC voor Velen*. Heerlen: Ruud de Moor Centrum, Open Universiteit Nederland.
- Van der Klink, M. R., (2006). Epiloog. Werken met grote groepen is in opkomst. *Develop* 2(1), 102-103.
- Van der Klink, M. R., Evers, A., & Walhout, J. (2006). *De kwaliteit van EVC in de lerarenopleidingen*. Heerlen: Ruud de Moor Centrum, Open Universiteit Nederland.
- Van der Klink, M. R., Heijden, B., & Gubbels, E. (red.) (2006). HRD en HRM: maakt één letter een wereld van verschil? *Develop*, 2(4).
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006). *Review: Succesfactoren voor instellingsbrede ICT- implementatie in het onderwijs*. Surf Edusite. Te vinden op <http://www.edusite.nl/edusite/publicaties/15859>

Categorie 5: Congres- en conferentiebijdragen

- Baartman, L. K. J., Bastiaens, T. J., Kirschner, P. A., & Van der Vleuten, C. P. M. (2006, May). *Teachers' opinions on quality criteria for Competency Assessment Programmes*. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, The Netherlands.
- Baartman, L. K. J., Prins, F. J., Kirschner, P. A. & Van der Vleuten, C. P.M. (2006, August). *The CAP quality meter: the evaluation and use of a self-evaluation instrument for schools to determine the quality of their Competency Assessment Programmes*. Paper presented at the 3rd biennial EARLI SIG Assessment Conference. Northumbria, United Kingdom.
- Brand-Gruwel, S., & Wopereis, I. (2006, May). Complexe informatieproblemen oplossen met behulp van Internet: Het IPS-I model [Solving complex information problems using Internet: The IPS-I model]. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, The Netherlands.
- Corbalan, G., Kester, L., & van Merriënboer, J. J. G. (2006, April). *Adaptation and Shared Control over Task Selection: Effects on Learning Efficiency and Task Involvement*. Paper presented at the Technology and Learning Symposium. New York University, New York.

- Corbalan, G., Kester, L., & van Merriënboer, J. J. G. (2006, April). *The effects of adaptive task-selection with shared control on performance and task involvement*. Paper presented at the annual conference of the American Educational Research Association (AERA). San Francisco, CA.
- Corbalan, G., Kester, L., & van Merriënboer, J. J. G. (2006, June). *Enhancing transfer of learning through task variability and -limited- learner control*. Poster presented at the Special Interest Meeting of EARLI SIGs Instructional Design and Learning and Instruction with Computers. Centre for instructional Psychology and Technology. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven, Belgium.
- Gulikers, J. T. M., Bastiaens, Th. J., & Kirschner, P. A. (2006, June). Student, teacher and practitioner about authentic assessment. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam.
- Joosten-ten Brinke, D., Sluijsmans, D., Brand-Gruwel, S. & Jochems, W. (2006). The Quality of Procedures to Assess and Credit Prior Learning: a Review Study. Paper presented at ECER, Sep 14, 2006. Geneva, Zwitserland
- Joosten-ten Brinke, D., Sluijsmans, D., & Jochems, W. (2006, October). *The quality of prior learning assessment and recognition (PLAR) in academic computer science: perceptions of tutors and assessors*. Paper presented at the EARLI SIG meeting Professional Learning and Development. Heerlen, The Netherlands.
- Jonsson, A., & Baartman, L. K. J. (2006, August). *Estimating the quality of new modes of assessment: The case of an "Interactive Examination" for Teacher Competency*. Paper presented at the 3rd biennial EARLI SIG Assessment Conference. Northumbria, UK.
- Kicken, W., Brand-Gruwel, S., & van Merriënboer, J. J. G. (2006, May). *Effecten van advies bij taakselectie op het keuzegedrag van leerlingen in leerlinggestuurd onderwijs* [Effects of advise on task selection on students selection behavior in on-demand education]. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD). Amsterdam, The Netherlands.
- Kicken, W., Brand-Gruwel, S., & van Merriënboer, J. J. G. (2006, July). *Students' perceptions of the effectiveness of a development portfolio on their self-directedness in on-demand vocational education and training*. Paper presented at the EARLI Junior Researchers conference (JURE). Tartu, Estonia.
- Kicken, W., Harskamp, E., & Clarebout, G. (2006, May). *Ondersteuning en bevordering van zelfstandig leren binnen leerlinggestuurd onderwijs* [Support and enhancement of self-directed learning in on-demand education]. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD). Amsterdam, The Netherlands.
- Könings, K. D., Brand-Gruwel, S. & van Merriënboer, J. J. G. (2006, May). *Do students' expectations of a learning environment come true? A study of longitudinal effects*. Paper presented at the OnderwijsResearch Dagen (ORD) Amsterdam, The Netherlands.
- Nivelstein, F., Prins, F. J., Van Gog, T., & Boshuizen, H. P. A. (2006, May). *Ontologische verschillen in het privaatrechtsdomein*. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, The Netherlands.
- Nivelstein, F., Prins, F. J., Van Gog, T. & Boshuizen, H. P. A. (2006, October). *Ontological differences in the domain of private law*. Paper presented at the Special Interest Meeting of EARLI SIG 'Professional Learning and Development', Heerlen, The Netherlands.
- Paas, F. (2006, October). *Cognitive measurements to design effective learning environments*. Invited paper presented at the Psychology Department of the University of New Mexico, Albuquerque, NM, USA.
- Paas, F., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006, April). *Cognitive models and the transfer paradox: Balancing applicative and interpretive aspects of complex skills through systematic instructional design*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, San Francisco, CA.

- Paas, F., Kirschner, P. A., & Kirschner, F. (2006, April). *Measuring group cognitive load to inform the design of effective problem-based learning*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, San Francisco, CA.
- Paas, F., Van Gerven, P., & Wouters, P. (2006, April). *Instructional compensation for age-related cognitive declines in learning from dynamic visualizations*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, San Francisco, CA.
- Paas, F., Van Merriënboer, J. J. G., & Kester, L. (2006, April). *Instructional control of cognitive load in the design of complex learning environments*. Invited paper presented at the Technology & Learning Symposium, New York University, New York, NY, USA.
- Prins, F. J., Sluijsmans, D. M. A., & Kirschner, P. A. (2006, April). *Peer feedback training for general practitioners: Improving skills for professional development*. Paper presented at the American Educational Research Association, San Francisco, CA.
- Schlusmans, K., Joosten-Ten Brinke, D., & Van der Klink, M. R. (2006, October). *Accreditation of prior learning in Dutch higher education*. Paper presented at the Special Interest Meeting of EARLI SIG 'Professional Learning and Development', Heerlen, The Netherlands.
- Schlusmans, K., Van der Klink, M. R., & Joosten-Ten Brinke, D. (2006, May). *Erkennen van verworven competenties: een inventariserend onderzoek*. Paper presented at the OnderwijsResearch Dagen (ORD) Amsterdam, The Netherlands.
- Van der Klink, M. R., Vroegop, P., Beek, S. & Boshuizen, H. P. A. (2006, April). *Teachers' perceptions of their workplace as a learning environment*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, San Francisco, CA.
- Van Gog, T. (2006, May). *Kunnen zonder kennen kan niet* [No skill without knowledge]. Presentation at the miniconference of the Master Active Learning, Open Universiteit Nederland, Heerlen, The Netherlands.
- Van Gog, T., & Paas, F. (2006, January). *Studying eye movements in computer-based learning and problem solving*. Invited presentation at the International Workshop on "Cognitive and Linguistic Factors in Interactive Knowledge Construction: A Developmental Perspective", Radboud University Nijmegen, The Netherlands.
- Van Gog, T., & Paas, F. (2006, September). *Cognitive measurements for the design of powerful learning environments*. Invited presentation at the International Workshop on "Cognitive Load Measures and Cognitive Processing of Documents", University of Toulouse, France.
- Van Gog, T., Paas, F., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006, April). *Enhancing transfer: Effects of process-oriented worked examples*. Paper presented at the Technology and Learning Symposium, New York.
- Van Gog, T., Paas, F., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006, April). *Effects of sequencing process-oriented and product-oriented worked examples on troubleshooting transfer performance*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, San Francisco, CA.
- Van Gog, T., Paas, F., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006, April). *Taking cognitive load into account in measuring expertise development*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, San Francisco, CA.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, January). *Flexibilisering en de paradox van de keuze*. Lecture for the Theme Day of the VOR-division ICT, Saxion Hogescholen, Deventer, The Netherlands.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, February). *Het construeren van leertaken voor competentiegericht onderwijs*. Workshop for the Employees Day of ROC A12, ROC A12, Ede, , The Netherlands.

- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, February). *Vraaggestuurd leren in competentiegericht onderwijs*. Keynote for the Employees Day of ROC A12, ROC A12, Ede, The Netherlands.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, March). *Innovative educational design: From the science of instruction to the art of teaching*. Keynote at the yearly CRWO conference, Oosterpoort, Groningen, The Netherlands.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, May). *Van cognitieve architectuur naar onderwijsontwerp en –methoden*. Lecture for the miniconference of the Master Active Learning, Open Universiteit Nederland, Heerlen, The Netherlands.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, June). *Learning and teaching in the integrated curriculum*. Keynote at the ICLHE conference, University of Maastricht, Maastricht, The Netherlands.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, August). *Ten steps to complex learning*. Workshop for the Institute for Technical Education (ITE), Institute for Technical Education, Singapore.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, August). *The systematic development of integrated curricula in vocational and technical education*. Keynote at the international conference on Vocational and Technical Education (VTE 2006). Singapore.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, November). *Competentiegericht onderwijs: Van hapklare brokken naar leren met hoofd, hart en handen*. Keynote voor de VMBO-conferentie Competentiegericht Onderwijs Hoe-Zo? Oranje Nassaucollege, Zoetermeer, The Netherlands.
- Van Merriënboer, J. J. G. (2006, November). *Van de leerling naar de meester in vraaggestuurd competentiegericht onderwijs*. Lezing voor de SURF Onderwijsdagen, 1Jaarbeurs, Utrecht, The Netherlands.
- Van Merriënboer, J. J. G., Corbalan, G., Van Gog, T., Kester, L., & Kicken, W. (2006, May). *Vraagsturing en flexibilisering bij het gebruik van authentieke leertaken in het MBO*. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, The Netherlands.
- Walraven, A., Brand-Gruwel, S., & Boshuizen, H. P. A. (2006, May). *Het beoordelen van bronnen en informatie tijdens het oplossen van informatieproblemen* [The evaluation of sources and information while solving information problems]. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD). Amsterdam, The Netherlands.
- Walraven, A., Brand-Gruwel, S., & Boshuizen, H. P. A. (2006, July). *Students' judging behaviour on the World Wide Web*. Paper presented at the 9th conference of EARLI's JURE. Tartu, Estonia.
- Walraven, A., Brand-Gruwel, S., & Boshuizen, H. P. A. (2006, November). *Students' judging behaviour on the World Wide Web*. Paper presented at the 2nd ICO Toogdag. Amsterdam, The Netherlands.
- Wopereis, I. (2006, February). *Informatie op het WWW: Zoekt en gij zult vinden* [Information on the WWW: Search and find]. Presentation held at press conference 'Studiehulp Malmberg', Utrecht, the Netherlands.
- Wopereis, I. (2006, March). *Leren informatieproblemen oplossen met ICT: Op weg naar een doorlopende leerlijn met authentieke leertaken* [Learning to solve information problems with ICT: Towards a curriculum with authentic learning tasks]. Paper presented at the VELON Conference, Kerkrade, the Netherlands.
- Wopereis, I., Poortman, S., Goossen, E., & Boshuizen, H. P. A. (2006, May). *Weblogs als reflectie-instrument voor docenten-in-opleiding* [Weblogs as reflection instrument for aspiring teachers]. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, The Netherlands.
- Wouters, P., Paas, F., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006, April). *Observational Learning from Animated Expert Models: The Relation between Modality, Pacing and Segmentation*.

Paper presented at the annual meeting of American Educational Research Association, San Francisco, CA.

Wouters, P., Paas, F., & Van Merriënboer, J. J. G. (2006, May). *Observerend leren met animaties: De relatie tussen modaliteit, pacing, en segmentatie*. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, The Netherlands.

Categorie 6: Oraties

Kirschner, P. A. (2006). *(Inter)dependent learning: Learning is interaction*. Inaugural address. Utrecht University, Utrecht, The Netherlands.

Categorie 7: Dissertaties

Gulikers, J. T. M. (2006). *Authenticity is in the eye of the beholder. Beliefs and perceptions of authentic assessment and the influence on student learning*. Unpublished doctoral dissertation, Open University of the Netherlands, Heerlen, The Netherlands.

Van Gog, T. (2006). *Uncovering the problem-solving process to design effective worked examples*. Unpublished doctoral dissertation, Open University of the Netherlands, Heerlen, The Netherlands.

Output Technologie-ontwikkelprogramma

Academic publications

In refereed journals

For journals the following numbers are assigned to the titles:

- 1) ISI publication
- 2) ICO publication (and not ISI)
- 3) SIKS publication (and not ISI and not ICO)

Hummel, H. G. K., Paas, F., & Koper, E. J. R. (2006). Timing of cueing in complex problem-solving tasks: Learner versus system control. *Computers in Human Behavior*¹, 22(2), 191-205.

Hummel, H. G. K., Paas, F., & Koper, E. J. R. (2006). Effects of cueing and collaboration on the acquisition of complex legal skills. *British Journal of Educational Psychology*¹, 76(3), 613-631.

Hummel, H. G. K. (2006). Feedback model to support designers of blended learning courses. *International Review of Open and Distance Learning* [Online]2, 7(3), Available: <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/379/748>.

Hummel, H. G. K., Tattersall, C., Burgos, D., Brouns, F. M. R., Kurvers, H. J., & Koper, E. J. R. (2006). Critical facilities for active participation in learning networks. *International Journal of Web-based Communities*, 2(1), 81-99.

Miao, Y., Pinkwart, N., & Hoppe, H. U. (2006). A Collaborative Virtual Environment for Situated Learning of Car Driving. *International Journal on Advanced Technology for Learning (ATL)*³, 3(4), 233-240.

Sloep, P. B., van Bruggen, J., Tattersall, C., Vogten, H., Koper, E. J. R., Brouns, F. M. R., et al. (2006). Innovating education with an educational modelling language: two case studies. *Innovations in Education and Teaching International*¹, 43(3), 291-301.

- Tattersall, C., Janssen, J., van den Berg, B., & Koper, E. J. R. (2006). Modelling routes towards learning goals. *Campus Wide Information Systems*⁷⁾, 23(5), 312-324.
- Tattersall, C., Waterink, W., Höppener, P., & Koper, E. J. R. (2006). A Case Study in the Measurement of Educational Efficiency in Open and Distance Learning. *Distance Education*²⁾, 27(3), 391-404.
- Van Rosmalen, P., Sloep, P. B., Brouns, F. M. R., Kester, L., Koné, M., & Koper, E. J. R. (2006). Knowledge dating in Learning Networks. Alleviating the tutor load by connecting learning network users. *British Journal of Educational Technology*⁷⁾, 37(6), 881-895.
- Vogten, H., Tattersall, C., Koper, E. J. R., van Rosmalen, P., Brouns, F. M. R., van Bruggen, J., Sloep, P. B., & Martens, H. (2006). Designing a Learning Design Engine as a Collection of Finite State Machines. *International Journal on E-Learning*, 5(4), 641-661.
- Zimmermann, A., Lorenz, A., & Specht, M. (2006). Personalization and Context-Management. *User Modeling in User Adaptive Interaction (UMUAI). Special issue on User Modeling in Ubiquitous Computing*¹⁾, 15, 275-302.

In other journals

- Burgos, D., Berbegal, N., Griffiths, D., Tattersall, C., & Koper, E. J. R. (2006). IMS Learning Design desde dentro. Una especificación para crear escenarios de aprendizaje online (parte II). *Learning Review*, 2006(10).

Refereed papers in conference proceedings

- Burgos, D., & Specht, M. (2006). Adaptive e-learning methods and IMS Learning Design. *Proceedings of ICALT2006*, IEEE. July, 2006, Kerkrade, The Netherlands: Retrieved July 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Burgos, D., Hummel, H. G. K., Tattersall, C., Brouns, F. M. R., Kurvers, H. J., & Koper, E. J. R. (2006). Influence of face-to-face meetings on virtual community activity. *Proceedings of the Web-Based Communities 2006 conference*. February, 16-18, 2006, San Sebastian, Spain.
- Burgos, D., Tattersall, C., Dougiamas, m., Vogten, H., & Koper, E. J. R. (2006). Mapping IMS Learning Design and Moodle. A first understanding. *Proceedings of 8th IEEE Technical Committee on Learning Technology*. October, 24-26, 2006, León, Spain: Retrieved September 12th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Cheak, A. M., Angehrn, A. A., & Sloep, P. B. (2006). TENCompetence: Enhancing the Social Network Dimension of Lifelong Competence Development and Management Systems: A Proposal of Methods and Tools. *Proceedings of International Workshop on Learning Networks for Lifelong Competence Development*. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Cheak, A. M., Angehrn, A. A., & Sloep, P. B. (2006). Enhancing the Social Network Dimension of Lifelong Competence Development and Management Systems: A proposal of methods and tools. In E. J. R. Koper & K. Stefanov (Eds.), *Proceedings of International Workshop on Learning Networks for Lifelong Competence Development* (pp. 117-125). Sofia, Bulgaria.
- Cheak, A. M., Angehrn, A. A., & Sloep, P. B. (2006). Enhancing Lifelong Competence Development and Management Systems with Social Network-based Concepts and Tools. In Kinshuk, R. Koper, P. Kommers, P. Kirschner, D. G. Sampson & W. E. Dideren (Eds.), *Sixth International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT 2006)* (pp. 487-488). Kerkrade, The Netherlands: Los Alamitos, CA. IEEE.

- Cristea, A., & Burgos, D. (2006). Authoring Adaptive Hypermedia and IMS Learning Design: A possible understanding. *Proceedings of ICALT2006, IEEE*. July, 2006, Kerkrade, The Netherlands: Retrieved July 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Herder, E., Koesling, A., Olmedilla, D., Hummel, H. G. K., Schoonenboom, J., Moghnieh, A., & Vervenne, L. (2006). European Lifelong Competence Development: Requirements and Technologies for Its Realisation. *Proceedings of Conference on Lifelong Competence Development*. March 28-31, Sofia, Bulgaria
- Herder, E., Koesling, A., Olmedilla, D., Hummel, H. G. K., Schoonenboom, J., Moghnieh, A., Vervenne, L. (2006). TENCompetence: European Lifelong Competence Development: Requirements and Technologies for Its Realisation. *Proceedings of International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Hernández-Leo, D., Harrer, A., Doderó, J. M., Asensio-Pérez, J. I., & Burgos, D. (2006). Creating by reusing Learning Design solutions. *Proceedings of 8th IEEE Technical Committee on Learning Technology*. October, 24-26, 2006, León, Spain: Retrieved October 3rd, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Hummel, H. G. K., Tattersall, C., Burgos, D., Brouns, F. M. R., & Koper, E. J. R. (2006). Fostering participation in learning networks by using reward systems and face-to-face meetings. *Proceedings of the ICALT 2006 Conference*. July, 5-7, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Janssen, J., Tattersall, T., van den Berg, B., & Koper, E. J. R. (2006). TENCompetence: Navigational support in lifelong learning: enhancing effectiveness through indirect social navigation. *Proceedings of International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Kaibel, A., Auwaerter, A., & Kravcik, M. (2006). Guided and Interactive Factory Tours for Schools. *Proceedings of the First European Conference on Technology Enhanced Learning*. October, 1-4, 2006, Crete, Greece: Springer. Retrieved October 18th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Kalz, M. (2006). Research and Development of a Positioning Service for Learning Networks for Lifelong Learning. In K. Maillat & R. Klamma (Eds.). *Proceedings of the Doctoral Consortium of the First European Conference on Technology Enhanced Learning* (pp. 18-25). October, 1-4, 2006, Crete, Greece.
- Kalz, M., van Bruggen, J., Rusman, E., Giesbers, B., & Koper, E. J. R. (2006). TENCompetence: Positioning of Learners in Learning Networks with Content Analysis, Metadata and Ontologies. *Proceedings of International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Kester, L., Sloep, P. B., Brouns, F. M. R., van Rosmalen, P., de Vries, F. J., de Croock, M., & Koper, E. J. R. (2006). Enhancing social interaction and spreading tutor responsibilities in bottom-up organized learning networks. *Proceedings of IADIS Conference Web Based Communities*. February, 26-28, 2006, San Sebastian, Spain.
- Kester, L., van Rosmalen, P., Sloep, P. B., Brouns, F. M. R., Brouwers, M., & Koper, E. J. R. (2006). TENCompetence: Matchmaking in Learning Networks: A System to Support Knowledge Sharing. *Proceedings of International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Kester, L., van Rosmalen, P., Sloep, P. B., Brouns, F. M. R., Brouwers, M., & Koper, E. J. R. (2006). zie 768: Matchmaking in Learning Networks: A System to Support Knowledge

Sharing. *Proceedings of Workshop Learning Networks for Lifelong Competence Development*. March 30-31, Sofia, Bulgaria

- Klamma, R., Chatti, M. A., Duval, E., Fiedler, S., Hummel, H. G. K., Hvannberg, E. T., Kaibel, A., Kiesler, B., Kravcik, M., Law, E., Naeve, A., Scott, P., Specht, M., Tattersall, C., & Vuorikari, R. (2006). Social Software for Professional Learning: Examples and Research Issues. In Kinshuk, R. Koper, P. Kommers, P. Kirschner, D.G. Sampson & W. Didden (Eds.). *Proceedings of the sixth IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT 2006)* (pp. 912-915). July, 2006, Kerkrade, The Netherlands
- Kravcik, M., & Gasevic, D. (2006). Sharing Knowledge in Adaptive Learning Systems. *Proceedings of ICALT2006, IEEE*. July, 2006, Kerkrade, The Netherlands: Retrieved July 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Kravcik, M., & Gasevic, D. (2006). Knowledge Representation for Adaptive Learning Design. *Proceedings of Adaptive Hypermedia*. June, 2006, Dublin, Ireland: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Mommel, M., Ras, E., Weibelzahl, S., Burgos, D., Olmedilla, D., & Wolpers, M. (2006). Joint International Workshop on Professional Learning, Competence Development and Knowledge Management - LOKMOL and L3NCD. *Proceedings of ECTEL 2006*. October, 2-4, 2006, Crete, Greece: Retrieved October 2nd, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Nadolski, R., O'Neill, O., van der Vegt, W., & Koper, E. J. R. (2006). Conformance testing: the elixir within the chain for learning scenarios and objects. *Proceedings of the sixth IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT'06)*, IEEE (pp. 363-365). July, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Sloep, P. B., van Rosmalen, P., Kester, L., Brouns, F. M. R., & Koper, E. J. R. (2006). In Search of an Adequate Yet Affordable Tutor in Online Learning Networks. In Kinshuk, R. Koper, P. Kommers, P. Kirschner, D. G. Sampson & W. Didden (Eds.). *Proceedings of the sixth IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT'06)*, IEEE (pp. 603-607). July, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Specht, M., & Burgos, D. (2006). Implementing Adaptive Educational Methods with IMS Learning Design. *Proceedings of Adaptive Hypermedia*. June, 20-23, 2006, Dublin, Ireland: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Spoelstra, H., Matera, M., Rusman, E., van Bruggen, J., & Koper, E. J. R. (2006). Bridging the gap between instructional design and double loop learning. *Proceedings of IV International Conference on Multimedia and Information and Communication Technologies in Education (m-ICTE2006)*. November, 22-25, 2006, Seville, Spain
- Tattersall, C. (2006). Comparing Educational Modelling Languages on a case study: an approach using IMS Learning Design. *Proceedings of 6th IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies*. July, 5-7, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Tattersall, C., Burgos, D., Vogten, H., Martens, H., & Koper, E. J. R. (2006). How to use IMS Learning Design and SCORM 2004 together. In D. Yang, T. Shih, G. Chen, Kinshuk, N. Chen & L. Lin (Eds.). *Proceedings of 2006 International Conference on SCORM 2004* (pp. 143-146), Taipei, Taiwan: ADL & Tamking University Publishing Inc.
- Tattersall, C., Janssen, J., van den Berg, B., & Koper, E. J. R. (2006). Using IMS Learning Design to Model Curricula. *Proceedings of the International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria
- Van Nimwegen, C., van Oostendorp, H., Schijf, H. J. M., & Burgos, D. (2006). The Paradox of the Assisted User: Guidance can be Counterproductive. *Proceedings of the SIGCHI conference on Human factors in computing systems*. April, 22-27, 2006, Montreal, Quebec, Canada: ACM Press, New York, NY.

- Van Nimwegen, C., van Oostendorp, H., Burgos, D., & Koper, E. J. R. (2006). Does an Interface with Less Assistance Provoke More Thoughtful Behavior? *Proceedings of the Seventh International Conference of the Learning Sciences*. June, 27-July, 01, 2006, Bloomington, IN, USA / Erlbaum, Mahwah, NJ.
- Vogten, H., Martens, H., Nadolski, R., Tattersall, C., van Rosmalen, P., & Koper, E. J. R. (2006). CopperCore Service Integration, Integrating IMS Learning Design and IMS Question and Test Interoperability. *Proceedings of 6th IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies, IEEE Computer Society Press*. Available at [<http://dspace.learningnetworks.org>]. July 5-7, Kerkrade, The Netherlands: IEEE Computer Society Press
- Vogten, H., Martens, H., Nadolski, R., Tattersall, C., van Rosmalen, P., & Koper, E. J. R. (2006). TENCompetence: Integrating IMS Learning Design and IMS Question and Test Interoperability using CopperCore Service Integration. *Proceedings of International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, Sofia, Bulgaria. Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>

Book chapters

- Kinshuk, Koper, E. J. R., Kommers, P., Kirschner, P., Sampson, D. G., & Didden, W. E. (2006). Advanced Technologies for Life-Long Learning. *Proceedings of the 6th IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies 2006*. Los Alamitos, CA: IEEE Computer Society (ISBN 0-7695-2632-2).
- Koper, R., & Stefanov, K. E. (Eds.) (2006). Learning Networks for Lifelong Competence Development. *Proceedings of International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, 2006. Sofia, Bulgaria.

Ph.D. theses

- Burgos, D. (2006). *The structure and behavior of virtual communities engaged in informal learning about e-learning standards*. Unpublished doctoral dissertation, European University, Madrid, Spain.

Professional publications and products

Software

- Brouwers, M., Brouns, F. M. R., van Rosmalen, P., Sloep, P. B., & Koper, E. J. R. (2006). ATL: ASA Tutor Locator. Available: <http://sourceforge.net/projects/asa-atl>
- Burgos, D., & van Nimwegen, C. (2006). Planning Educational Task. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/778>
- De Jong, A., & Brouns, F. M. R. (2006). GUP GTP Usability Prototype. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/587>
- Martens, H., Vogten, H., & Koper, E. J. R. (2006). First release of Hecate. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/565>
- Martens, H., Vogten, H., & Koper, E. J. R. (2006). Version 2.0 of the wireframes for the antelope version of the TENCompetence client. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/833>
- Martens, H., Vogten, H., Wilson, S., Lemmers, R., & Koper, E. J. R. (2006). Version 1.0 of the wireframes for the antelope version of the TENCompetence client. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/795>
- Van der Vegt, W., & Koper, E. J. R. (2006). CopperAuthor v1.4i. Open Source. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/571>

Van der Vegt, W., & Koper, E. J. R. (2006). CopperAuthor v1.5. Open Source. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/571>

Van der Vegt, W., & Koper, E. J. R. (2006). CopperAuthor v1.6. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/592>

Specifications, open standards

Brouns, F. M. R. (2006). A rating module for Moodle. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/274>

Burgos, D., Tattersall, C., & Vogten, H. (2006). IMS Content Packaging v1.2 public draft specification. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/590>

Koper, E. J. R. (2006). TENCompetence Domain Model (version 1.0). A version of the Domain Model was discussed in several seminars and workshops, among which the ProLearn Summer School, June, 6, 2006; Bled, Slovenia; the TEMATICE seminar, June, 14, 2006, at the Sorbonne in Paris, France. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/649>

Koper, E. J. R., Manderveld, J., Sloep, P. B., Hummel, H. G. K., Vogten, H., Brouns, F. M. R., et al. (2006). IMS Learning Design Version 1.0 Final Specification. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/589>

Van der Vegt, W. (2006). Learning Design Level A UML Model. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/658>

Van der Vegt, W. (2006). IMS-LD Level C UML Profile. Heerlen, The Netherlands: OUNL. Available: <http://hdl.handle.net/1820/659>

Technical reports & other professional publications

Burgos, D., Tattersall, C., & Koper, E. J. R. (2006). *Can ims learning design be used to model computer-based educational games?* Madrid, Spain: European University of Madrid. Available: <http://hdl.handle.net/1820/673>

Van den Berg, B., Tattersall, C., Janssen, J., Brouns, F. M. R., Kurvers, H. J., & Koper, E. J. R. (2006). Swarm-based Sequencing Recommendations in E-learning. *International Journal of Computer Science & Applications*, III(III).

Van der Vegt, W., O'Neill, O., Nadolski, R., & Koper, E. J. R. (2006). *Telcert: Learning Design UML Profile*. Heerlen, The Netherlands: OUNL/Telcert. Available: <http://hdl.handle.net/1820/657>

Koper, E. J. R. (2006). Building Learning Networks for Lifelong Learners: Challenges, Models, Technologies and Standards. This is the text for the proceedings of the ICALT conference for a conference tutorial. *In ICALT conference 2006, conference tutorial*.

Internal Reports

Brouns, F. M. R., Kester, L., Sloep, P. B., van Rosmalen, P., Koné, M., & Berlanga, A. (2006). IHeerlen, The Netherlands: OUNL.

Burgos, D., & Brouns, F. M. R. (2006). *A brief overview on the TENCompetence website*. Heerlen, The Netherlands: OUNL.

Giesbers, B., Rusman, E., & van Bruggen, J. (2006). D3.1-State of the Art LSA. *This document is the part of Cooper deliverable 3.1 which concerns LSA, plus an additional chapter on LSA methodology*. Heerlen, The Netherlands: OUNL.

Hummel, H. G. K., Roossink, H., & de Croock, M. (2006). *Feedbackmodel voor blended learning*. Heerlen, The Netherlands: OUNL.

Other outcomes and results / Conferences

- Abel, R., Koper, E. J. R., Tattersall, C., Griffiths, D., Pernin, J. P., Vignolet, L., Bennet, S., & Burgos, D. (2006). IMS LD Summit 2006. *Presentation at the IMS LD Summit 2006*. November, 8, 2006, Heerlen, The Netherlands.
- Burgos, D. (2006). Mapping IMS Learning Design and Moodle. A first understanding. *Presentation at the 8th International Simposio of Educational Computer Science, IEEE Technical Committee on Learning Technology*. October, 24, 2006, León, Spain: Retrieved October, 24th, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Burgos, D. (2006). IMS Learning Design: State of the art and research hot topics on eLearning standardization. *Presentation at the 8th International Simposio of Educational Computer Science*. October, 24-27, 2006, Leon, Spain: Retrieved October, 24th from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Burgos, D. (2006). Introducción a IMS LD para aprendizaje adaptativo y colaborativo. *Keynote at the joint workshop Universidad de Cádiz/ProLearn*. March, 8-10, 2006, Spain.
- Burgos, D. (2006). Herramientas y proyectos para el aprendizaje y su evaluación en un entorno virtual: un reto para la investigación educativa. *Keynote at the first congress on virtual learning environments and educational technology research*. September, 19-21, 2006, Andalucía, Cádiz, Spain: Retrieved September 25th, 2006 from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Burgos, D. (2006). Quality in eLearning Standards and IMS Learning Design. *Keynote at the eQuality Final Seminar*. September, 22, 2006, Szczecin, Poland: Retrieved September 25th, 2006. Available: <http://dspace.learningnetworks.org>
- Burgos, D. (2006). Competence Development Programmes. Personalization and IMS Learning Design. *Presentation at the Annual ProLearn Review*. March, 21-24, 2006, Hannover, Germany.
- Burgos, D. (2006). Personalized and adaptive learning with IMS Learning Design. *Presentation at ProLearn Summer school*. June, 7, 2006, Bled, Slovenia.
- Burgos, D. (2006). TENCompetence: The European Network for Lifelong Competence Development. *Presentation at the Professional Training Facts 2006 conference*. November, 15, 2006, Stuttgart, Germany: Retrieved November 20th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Burgos, D., & Corbalan, G. (2006). Modelado y uso de escenarios de aprendizaje en entornos b-learning desde la práctica educativa. *Keynote at III Jornadas Campus Virtual, University Complutense of Madrid*. Sepember, 2006, Madrid, Spain: Retrieved June 30th, 2006, from <http://dspace.learningnetworks.org>
- Burgos, D., Kravcik, M., Stoyanov, S., Corbalan, G., & Berlanga, A. (2006). 1st ThinkLab on Adaptation and eLearning. *Presentation at ThinkLab*. September, 12, 2006, Heerlen, The Netherlands.
- Burgos, D., Specht, M., Kravcik, M., Dolog, P., Abbing, J., Boticario, J., et al. (2006). ADALE Workshop. *Presentation at Adaptive Hypermedia 2006*. June, 20, 2006, Dublin, Ireland.
- Burgos, D., Specht, M., Kravcik, M., Dolog, P., Gasevic, D., Cristea, A., et al. (2006). ADALE Workshop. *Presentation at the ADALE Workshop on IMS Learning Design and Adaptive Learning at ICALT2006*. July, 5-7, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Hummel, H. G. K. (2006). Individualized Support In Sequencing (ISIS). *Presentation at a plenary of the Learning Technology Development Programme group*. February, 13, 2006, Heerlen, The Netherlands.
- Hummel, H. G. K. (2006). Fostering participation in learning networks by using reward systems and face-to-face meetings. *Presentation at ICALT 2006 conference*. July, 6, 2006, Kerkrade, The Netherlands.

- Kalz, M. (2006). Research and Development of a Positioning Service for Learning Networks for Lifelong Learning. *Presentation at the Conference First European Conference for Technology Enhanced Learning*. October, 1, 2006, Hersonissou, Crete, Greece.
- Kalz, M. (2006). Social Software für das technologiegestützte Lernen: Blogs & Wikis. *Presentation at the eLearning Day of the Technical University Kaiserslautern*. October, 17, 2006, Kaiserslautern, Germany.
- Kluijfhout, E. (2006). TENCompetence: Introduction to proposed WP kick-off. *Presentation at the kick-off meeting of TENCompetence*. January, 9, 2006, Valkenburg, The Netherlands.
- Kluijfhout, E. (2006). TENCompetence: Integrating competence development at the individual-, group- and organizational level. *Presentation at the kick-off meeting of TENCompetence*. January, 9, 2006, Valkenburg, The Netherlands.
- Koper, E. J. R. (2006). The Need for an Open-source Infrastructure for Lifelong Competence Development in Europe. *Keynote at the EDEN Research Conference, Castelldefels*. October, 25-28, 2006, Barcelona, Spain. Available: <http://www.eden-online.org/eden.php?menuId=306>
- Koper, E. J. R. (2006). TENCompetence: an introduction into the TENCompetence project. *Presentation at TENC Open Meeting*. March, 29, 2006, Sofia, Bulgaria.
- Koper, E. J. R. (2006). Learning Networks for Lifelong Competence Development. *Contribution to ProLearn Summer school*. June, 7, 2006, Bled, Slovenia.
- Koper, E. J. R. (2006). Challenges for the development of an infrastructure to support Lifelong Competence Development. *Keynote at the Seminar TEMATICE*. June, 14, 2006, Amphithéâtre Durkheim, Sorbonne, Paris.
- Koper, E. J. R. (2006). TENCompetence Domain Model + TENCompetence presentation. *Presentation at the TENCompetence meeting*. July, 3, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Koper, E. J. R. (2006). The development of an infrastructure to support lifelong competence development, based on learning design. *Keynote at OD@06 conference*. September, 25-27, 2006, Oviedo, Spain: <http://www.spi.uniovi.es/od%4006/inicio.htm>
- Koper, E. J. R. (2006). Overview IMS Learning Design work. *Keynote at the IMS Learning Design Summit*. November, 8, 2006, Heerlen, The Netherlands.
- Luccini, A. M., Dicerto, M., Sloep, P. B., Koper, E. J. R., Kew, C., Olmedilla, D., et al. (2006). TENCompetence. *Presentation at the Technical meeting hosted by Giunti Labs*. November, 13-14, 2006, Sestri Levante, Italy.
- Manderveld, J., & Bitter-Rijkema, M. (2006). TENCompetence: het ontwikkelen van een infrastructuur voor levenslang leren. *Presentation at the SURF-educational days*. 2006, Utrecht, The Netherlands.
- Nadolski, R., O'Neill, O., van der Vegt, W., & Koper, E. J. R. (2006). Conformance testing: the elixir within the chain for learning scenarios and objects. *Presentation at ICALT 2006*. July, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Several. (2006). TENCompetence. *Presentations at TENCompetence Workshop*. Available: <http://hdl.handle.net/1820/836>. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria.
- Sloep, P. B. (2006). Peer-tutoring for informal learning in ad hoc, transient communities. *Keynote at Higher Education Academy*. September, 4, 2006, Edinburgh, Scotland.
- Sloep, P. B., & Kew, C. (2006). TENCompetence. Overview of the TENCompetence program, its goals and ambitions. *Presentation at the Greece meeting*. October, 5, 2006, Crete, Greece.

- Sloep, P. B., Kester, L., Brouns, F. M. R., van Rosmalen, P., & de Vries, F. J. (2006). Online learning support door peer tutoring. *Presentation at Masterclass Social Software, Digitale Universiteit*. May, 17, 2006, Utrecht, The Netherlands.
- Sloep, P. B., Kester, L., van Rosmalen, P., & Brouns, F. M. R. (2006). Online learning support through peer tutoring. *Presentation at the IADIS 2006 Web based communities conference*. February, 26-28, 2006, San Sebastian, Spain.
- Sloep, P. B., van Rosmalen, P., Kester, L., Brouns, F. M. R., & Koper, E. J. R. (2006). In search of an adequate yet affordable tutor in online learning networks. *Presentation at ICALT 2006*. July, 5-7, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Sloep, P. B. (2006). TENCompetence. *Presentation at the TENCompetence general meeting*. July, 5, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Specht, M. (2006). TENCompetence Overview. *Presentation at the iKnow conference*. September, 7, 2006, Graz, Austria.
- Specht, M. (2006). Contextualized Learning with Mobile Devices. *Presentation at the Mobile Learning Day 2006*. November, 15, 2006, FU Hagen/Germany.
- Specht, M. (2006). TENCompetence and Integration Perspectives. *Presentation at IST-Conference*. November, 20-23, 2006, Helsinki, Finland.
- Specht, M. (2006). Personalization and Adaptivity. *Presentation at IST-Conference*. November, 20-23, 2006, Helsinki, Finland.
- Specht, M. (2006). User Scenarios and Requirements Engineering in TENCompetence. *Presentation at Greece-meeting*. October, 5, 2006, Crete, Greece.
- Specht, M. (2006). Implementing Adaptive Methods in IMS-LD. *Presentation at ProLearn Summer school*. June, 7, 2006, Bled, Slovenia.
- Specht, M., & Glahn, C. (2006). User Requirements and Domain Model Engineering. *Presentation at TENCompetence Open Meeting*. March, 29, 2006, Sofia, Bulgaria.
- Tattersall, C. (2006). Comparing Educational Modelling Languages on a case study: an approach using IMS Learning Design. *Presentation at the 6th IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies*. July, 5-7, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Tattersall, C. (2006). Sharing Assessment Information: Interoperability in Computer Based Assessment. *Presentation at a one-day meeting organised by the European Commission Directorate General for Education and Culture Unit (DG EAC) on open source computer based assessment*. March, 21, 2006, Brussels, Belgium.
- Tattersall, C. (2006). WP6 Overview. *Presentation at the TENCompetence Sofia meeting Open Market*. March, 29, 2006, Sofia, Bulgaria.
- Tattersall, C. (2006). Learning Design, Past, Present and Future: Questions and Challenges. *Presentation at the invitation of the French Community interested in models, designs and notations for elearning*. June, 13, 2006, Lyon, France.
- Tattersall, C. (2006). Comparing Educational Modelling Languages on a case study: an approach using IMS LD. *Presentation at the ICALT workshop on comparing Educational Modelling Languages*. July, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Tattersall, C. (2006). Using IMS Learning Design to model collaborative learning activities. *ICALT-2006 panel*. July, 2006, Kerkrade, The Netherlands.
- Tattersall, C. (2006). TENCompetence and Service Oriented Architecture. *Presentation at a SURF meeting to discuss projects dealing with Service Oriented Architectures*. 2006, Utrecht, The Netherlands.

- Tattersall, C. (2006). IMS Learning Design: An Open Technical Specification for Today's and Tomorrow's eLearning. *Presentation at the Learning Management Congress, organised by the Prolix project partner IMC*. September, 28, 2006, Düsseldorf, Germany.
- Tattersall, C., & Hermans, H. (2006). OUNL's assessment model. *Presentation at the TENCompetence WP6 meeting to introduce work done in the area of assessment modelling at OUNL*. January, 2006, The Netherlands.
- Tattersall, C., Burgos, D., & Vogten, H. (2006). Formative assessment with IMS LD and IMS QTI. *Presentation at the LD summit*. November, 8, 2006, Heerlen, The Netherlands.
- Tattersall, C., Janssen, J., van den Berg, B., & Koper, E. J. R. (2006). Using IMS Learning Design to Model Curricula. *Presentation at the International Workshop in Learning Networks for Lifelong Competence Development, TENCompetence Conference*. March, 30-31, 2006, Sofia, Bulgaria.
- Van Bruggen, J. (2006). Use of latent semantic analysis at OTEC. *Presentation discusses the applications of LSA in the OTEC RTD programme and a number of methodological issues*. May, 15, 2006, Hannover, Germany.
- Van der Vegt, W. (2006). Learning Design UML Profile. *Presentation at the Scorm 2006 conference, Tamkang University*. January, 17-19, 2006, Taipei - Taiwan.
- Van der Vegt, W. (2006). Learning Design UML Profile. *Presentation at the second review of the Telcert project*. March, 1, 2006, Luxembourg.
- Van Rosmalen, P., Sloep, P. B., Brouns, F. M. R., & Kester, L. (2006). Knowledge dating in Learning Networks - learning support through peer tutoring. *Presentation at TENCompetence WP7-workshop*. May, 29, 2006, Heerlen, The Netherlands.
- Vogten, H. (2006). Integrating IMS LD and IMS QTIv2 using CopperCore Service Integration. *Presentation at "Learning Networks for Lifelong Competence Development"*. March, 29-31, 2006, Sofia, Bulgaria.

Membership of Programme Committees, professional conference

- Burgos, D. (2006). ProLearn Summer School, Bled, Slovenia.
- Koper, E. J. R. (2006). ProLearn Summer School, Bled, Slovenia.
- Specht, M. (2006). Prolearn Summer School, Bled, Slovenia.

Membership of Programme Committees, scientific conference

- Van Bruggen, J. M. (2006). The International Conference on Computers in Education (ICCE), The Netherlands.
- Burgos, D. (2006). WBC (Web Based Communities International Conference), Spain.
- Burgos, D. (2006). WWW/Internet, Spain.
- Burgos, D. (2006). Campus Virtual, Spain.
- Burgos, D. (2006). ICALT (IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies), Kerkrade, The Netherlands.
- Burgos, D. (2006). ECTEL (European Conference on Technology Enhanced Learning), Doctoral consortium, Greece.
- Burgos, D. (2006). ECTEL, Workshop on International Workshop on Building Technology Enhanced Learning solutions for Communities of Practice, Greece.
- Burgos, D. (2006). SIIE (Simposio Internacional Informática Educativa), Spain.
- Burgos, D. (2006). Digital (Ieee International Workshop On Digital Game And Intelligent Toy Enhanced Learning), Taiwan.
- Burgos, D. (2006). First Latinamerican Conference in Learning Objects, Ecuador.
- Burgos, D. (2006). IV International Conference On Multimedia And Information And Communication Technologies In Education, Spain.
- Hummel, H. G. K. (2006). WBC2006 (IADIS), San Sebastian, Spain.

- Hummel, H. G. K. (2006). ICALT (IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies), Kerkrade, The Netherlands.
- Koper, E. J. R. (2006). ECTEL (European Conference on Technology Enhanced Learning), Programme Committee.
- Koper, E. J. R. (2006). World Wide Web Conference, Programme Committee.
- Koper, E. J. R. (2006). Adaptive Hypermedia Conference, Programme Committee.
- Koper, E. J. R. (2006). ICALT (IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies), co-Chair of the Programme Committee, Kerkrade, The Netherlands.
- Koper, E. J. R. (2006). International Conference on Next Generation of Web Services, Programme Committee.
- Koper, E. J. R. (2006). International Conference Education and Virtuality, Programme Committee.
- Sloep, P. B. (2006). Association for Learning Technology, Edinburgh, UK.
- Sloep, P. B. (2006). Panel Chair, ICALT (IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies), Kerkrade, The Netherlands.
- Sloep, P. B. (2006). International Conference on Web-based Communities, San Sebastian, Spain.
- Specht, M. (2006). IADIS International Conference Mobile Learning 2006, Dublin, Ireland.
- Specht, M. (2006). The 2006 International Conference on Adaptive Hypermedia and Adaptive Web-Based Systems (AH 2006), Dublin, Ireland.
- Specht, M. (2006). ICALT (IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies), Kerkrade, The Netherlands.
- Specht, M. (2006). TENCompetence Open Workshop on Service Oriented Approaches and Lifelong Competence Development Infrastructures
- Specht, M. (2006). First European Conference on Technology Enhanced Learning, Crete, Greece.
- Specht, M. (2006). 4th International Workshop on Distributed and Mobile Collaboration (DMC 2006), University of Manchester, UK.
- Specht, M. (2006). 4th The 4th International Workshop on Wireless, Mobile and Ubiquitous Technologies in Education (WMUTE 2006, Athens, Greece).
- Specht, M. (2006). International Workshop on Recommender Agents and Adaptive Web-based Systems at the 10th International Conference on Knowledge- Based & Intelligent Information & Engineering Systems KES 2006, Bournemouth, England.

Output implementatie 2006

Er wordt uitgegaan van 5 typen output voor OTEC-implementatie:

I. Kennisproducten

Dit zijn producten gericht op het vaststellen van de *stand van zaken in de onderwijspraktijk, c.q. het onderwijsdomein*, o.a. studies, inventarisaties, verkenningen of evaluaties, die neerslaan in de vorm van rapporten:

a. Markt-, veld- en inhoudelijke verkenningen

Externe rapporten

De Volder, M. (2006). *Eindrapport Espace-project*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Firsova, O., Jeninga, J., Lockhorst, D., & Stalmeier, M. (2006). Begeleiden van zij-instromers met een digitaal portfolio. Working paper Ruud de Moor Centrum. Heerlen: Open Universiteit Nederland. <http://www.ou.nl/eCache/DEF/17/912.html>

Hermans, H. (2006). *ELO Groei- en Verandermanagement, werkpakket 6: Pilot Servicespecificatie*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Hermans, H., & de Vries, F. (2006). *Organizational scenarios for the use of learning objects*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit. Beschikbaar via: <http://hdl.handle.net/1820/810>

Hermans, H., & de Vries, F. (2006). *Organisatiescenario's voor het gebruik van leerobjecten*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit. Beschikbaar via: <http://hdl.handle.net/1820/811>

Hermans, H., & Firsova, O. (2006). *Casestudy Social Bookmarking in het onderwijs: Verslag van een pilot binnen de Masteropleiding Actief Leren van de OUNL*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Hummel, H. G. K., Roossink, H. J., & de Croock, M. B. M. (2006, februari). *Feedbackmodel voor blended learning [Feedback model for blended learning]*. Project report Digital University: Utrecht, The Netherlands. <http://www.digiuni.nl/digiuni/download/temp/5087.DEL.4072.Feedbackmodelvoorblendlearning.pdf>

Kluijfhout, E. (red.) (2006). *ELO Groei- en Verandermanagement, Inleiding, leeswijzer en discussie*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Kluijfhout, E., Hermans, H., & Janssen, J. (2006). *ELO Groei- en Verandermanagement, werkpakket 1 + 2: Referentie-architectuur OpenLW*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Kluijfhout, E. (red.) (2006). *ELO Groei- en Verandermanagement, werkpakket 5: Over de grenzen van de ELO*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Laagland, E., & Kluijfhout, E. (2006). *ELO Groei- en Verandermanagement, werkpakket 3: Services gap analysis*. **Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.**

- Nadolski, R. J., van der Hijden, P., Tattersall, C., & Slootmaker, A. (2006). *Multi-user online serious games: Beleid, ontwerp en gebruik*. DU TOGA. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit. <http://www.surf.nl/smartsite.dws?id=12742>
- Pannekeet, K., Strijker, A. (UTwente), Brouns, F. M. R., & van der Vegt, W. (2006). *Verkenning Automatische Metadataprocesen*. Eindrapportage DU Project VAMP. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- Rutjens, M., & Stalmeier, M. (2006). *Behoeftonderzoek ter voorbereiding op de ontwikkeling van de leergang "Ontwikkeling Competentiegericht Onderwijs" en leergang "EVC"*. Celebes, Vooronderzoek Werkpakket 3. Heerlen: Open Universiteit Nederland.
- Specht, M., Kluijfhout, E., & Slootmaker, A. (2006). *Service Orientation and Service Oriented Architecture for Higher Education and Research*. SURFworks, Technology Scouting, Rapport over State of the art. Utrecht: SURFnet.
- Tattersall, C., & van den Brink, H. J. (2006). *Emergo, deliverable 1.1 'Terreinverkenning: inventarisatie van relevante projecten'*. Surf-project. Utrecht: Stichting SURF.
- Wagemans, L., de Haas, M., de Jong, U., van Os, W., & Portier, S. (2006). *Elektronische ondersteuning van kwaliteitszorg en accreditatie*. Projectrapport. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- Wagemans, L., & Boon, J. (2006). *eXcellence-project: Report Pilots Finland, Estonia, Italy*. Heerlen: EADTU (= deelrapport eXcellence-project EADTU).

Interne rapporten

- Brouns, F. M. R., Wigman, M., & Hermans, H. (2006). *Functionele specificaties uitleveromgeving PIM*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Hermans, H. (2006). *Handleiding PIM Takeneditor*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Hermans, H., Wigman, M., Brouns, F. M. R. & van der Vegt, W. (2006). *Quickscan ELO applicaties t.b.v. PIM*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Joosten-ten Brinke, D., Stijnen, M., van de Vrie, E., Lemmen K., & Kees, D. (2006). *EVC bij de Open Universiteit Nederland*. Heerlen: Open Universiteit Nederland. Interne publicatie OUNL. 47 p.
- b. Evaluaties (incl. applicatietests, kwaliteitsaudits, benchmarks, proeftoetsen en veldtoetsen)
- Van den Boom, G. (2006). *Project Kenniscirculatie – Evaluatieverslag Pilots 2005/2006*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.
- Boon, J. (2006). *Medeauteur verslaglegging externe auditing*. ROC Arcus College en ROC Leeuwenborgh Opleidingen.
- Boon, J. (2006). *Evaluatierapportage externe auditing*. ROC Arcus College en ROC Leeuwenborgh Opleidingen.
- Firsova, O., Jeninga, J., Lockhorst, D., & Stalmeier, M. (2006). *Begeleiden van zij-instromers met een digitaal portfolio: verslag van een pilot*. Heerlen: Ruud de Moor Centrum.
- http://www.OUNL.nl/Docs/Expertise/RdMC/Paper_begeleiden_zij-instromers_digitaal_portfolio.pdf

- Könings, K., & Wouters, P. (2006). *Evaluatie Miniconferentie Cognitivism vs. Constructivism*. Heerlen: Onderwijsinstituut.
- Könings, K., & Wouters, P. (2006). *Evaluatie Miniconferentie*. Heerlen: Onderwijsinstituut.
- Könings, K., & Wouters, P. (2006). *Cursusevaluatie Onderwijswetenschap (O17311)*. Heerlen: Onderwijsinstituut.
- Mofers, F., Baas, K., & Rutjens, M. (2006). *Evaluatie proef gebruik videoconferencing voor een mondeling tentamen op afstand*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Pannekeet, C., Giesbers, B., Brand-Gruwel, S., & Prins, F. (2006). *Evaluatiebijdragen Master: uitwerken resultaten vragenlijsten*. Faculteit Informatica. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Poelmans, P. (2006). *Evaluatieplannen en verslagen vanuit pilots met Communities of Practice (CoP UTwente, CoP Primair Onderwijs, CoP Alumni Domstad, CoP Katholieke Pabo Zwolle, CoP PlatOO, CoP vmbo assistentenopleiding, CoP Fontys Folie*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Puls, J. (2006). *Rapportage Studentinzicht I. Open Universiteit Nederland, juni 2006*. Rapportage van halfjaarlijkse evaluatie onder belangstellenden, recent ingeschreven - ervaren studenten en ex-studenten in samenwerking met de afdeling marketing en Communicatie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Rutjens, M. (2006). *Proeftoetsverslag Schrijven in Studie en Beroep*. Faculteit Cultuurwetenschappen, februari 2006.
- Rutjens, M. (2006). *Proeftoetsverslag Architecturen van computernetwerken 2a*. Faculteit Informatica, juli 2006.
- Stalmeier, M. (2006). *Evaluatieverslag moduul Entertainment-Education CHN*. Christelijke Hogeschool Nederland, november 2006.
- Van der Vegt, G. W. (2006). *Proeftoets Rapportage Tool*. Heerlen: Onderwijstechnologisch Expertisecentrum.
- Verstappen, J. J. M. (2006). *Proeftoetsverslag Inleiding in de gezondheidspsychologie*. Faculteit Psychologie, maart 2006.
- Verstappen, J. J. M. (2006). *Proeftoetsverslag Webcultuur*. Faculteit Informatica, juni 2006.

II. Ontwerpproducten

Dit zijn goed beschreven oplossingen voor problemen in de structuur of het functioneren van het onderwijs: o.a. modellen, blauwdrukken, procesbeschrijvingen, werkwijzen t.b.v. een of meer cursussen of opleidingen, los van de vraag of deze zijn geïmplementeerd.

a. Beleidsadviezen

- Van den Boom, G. (2006). *Adviezen bij Implementatieplan Blackboard Fase 3 (versie 0.1, 0.2, 0.3, 0.4)*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.
- Boon, J., & Kluijfhout, E. (2006). *Inzet e-learning Nationaal Actieplan SURF*. Utrecht: Stichting SURF.

- Jansen, D., van den Boom, G., & Jaminon, N. (2006). *Het inrichten van de elektronische leeromgeving van de Open Universiteit Nederland*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.
- Hermans, H., & Jansen, D. (2006). *Elo advisering OUNL*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Firssova, O. (2006). Adviezen t.b.v. Zelfstudie Bacheloropleiding Technische Informatica. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Firssova, O. (2006). Adviezen t.b.v. Masteropleiding Technical Informatics. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Gordijn, M., Moerkerke, G., & van de Vrie, E. (2006). Advies Online toetsing, plannen voor de instelling, versie 1.0. Heerlen: Open Universiteit Nederland.
- Spoelstra, H., & Schulte, (2006). F. *Advies streaming video*. Project: VWL, Ruud de Moor Centrum. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Westera, W. (2006). *Beleidsnota media*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

b. Competentieschema

- De Craene, B. & van Oosterzee, M. (2006). *Eindtermenkaart ISDI*. Heerlen: Faculteit Rechtswetenschappen.
- Giesbertz, W., & Firssova, O. (2006). *Advies traject Competentiekaartontwikkeling*. Heerlen: Faculteit Natuurwetenschappen.
- Pannekeet, C., Giesbers, B., Brand-Gruwel, S., & Prins, F. (2006). *Bijdragen competentieprofiel Masteropleiding Informatica*. Heerlen: Faculteit Informatica.

c. Curriculumontwerp

- De Craene, B., Rusman, E., & Kester, L. (2006). *Adviezen aan herstructurering curriculum Psychologie*. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. 2006, Nijmegen.
- Joosten, D., Gulikers, J., Sluijsmans, D. M. A., & van Zundert, M. (2006). Adviezen en ondersteuning bij vernieuwing van het onderwijs. Hogeschool IPABO. 2006, Amsterdam.
- Joosten, D., & Gulikers, J. (2006). *Toetsingsgids major*. Hogeschool IPABO. 2006, Amsterdam.
- Kicken, W. (2006). Adviezen herstructurering van het curriculum van Schoonheid Centraal te Amsterdam op basis van het 4C/ID-model. ROC-ASA. 2006, Amsterdam.
- Pannekeet, C., Giesbers, B., Brand-Gruwel, S. & Prins, F. (2006). *Opleidingsontwerp: Advisering didactisch model*. Project: Gesloten cursussen. Heerlen: Faculteit Informatica. <http://icommas.OUNL.nl:8080/uPortal/render.userLayOUNLtRootNode.uP>
- Pannekeet, C. (2006). Implementatie Open Journal Systems (OJS), Master Class Scientific and Professional Publishing. Heerlen: Faculteit Natuurwetenschappen.
- Sluijsmans, D. M. A., & Wopereis, I. (2006). *Adviezen en ondersteuning project Voorbereiden projectplan Curriculum(re)constructie Hospitality en Recreatie*. ROC A12. 2006, Ede.

d. ELO-ontwerp

- Van den Boom, G. (2006). *Adviezen inzake de functionele inrichting van het Blackboard Content System*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Brouns, F. M. R., Hermans, H., & Wigman, M. (2006). *Functionele specificaties uitleveromgeving PIM*. Inleiding Managementwetenschappen (PIM). Heerlen: Faculteit Managementwetenschappen. <http://bscw-innovatie.OUNL.nl/bscw/bscw.cgi/S45bdafe9/d7786/Functionele%20specificaties%20uitleveromgeving.zip>

Spoelstra, H. (2006). *Beheeraspecten van de streaming video faciliteiten* Project: VWL, Ruud de Moor Centrum, Open Universiteit Nederland. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Spoelstra, H. (2006). *ICT Architectuur van het Ruud de Moor Centrum*. Project: VWL, Ruud de Moor Centrum, Open Universiteit Nederland. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Tattersall, C., & van den Brink, H. J. (2006). *Emergo, deliverable 1.3 'Functioneel ontwerp'*. Surf-project. Utrecht: Stichting SURF.

e. Didactisch model (cursusontwerp, taakmodellen, CSCL, begeleiding, toetsontwerp, e.d.)

Van der Baaren, J. (2006). *Ontwerp: Consultancy; advies en bijdrage aan invulling televisieprogramma*. Heerlen: Faculteit Psychologie en Teleac.

Van den Boom, G. (2006). *Bijdragen aan cursusontwerp Adolescentie*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Bitter-Rijpkema, M. E., van der Baaren J., (2006). *Ontwerp Edurakel en Toetssteen*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Brouns, F. M. R. (2006). *Concept uitwerking van PIM onderwijsmodel in IMS LD*. Heerlen: Faculteit Managementwetenschappen.

Dieleman, A. (RdMC), van den Brink, H. J., & Leeuwenstein, P. (RdMC) (2006). *Emergo, deliverable 4.1a 'Globale Casusbeschrijving: Leraren casus'*. SURF-project. Utrecht: Stichting SURF.

Los, J. J., Bitter-Rijpkema, M. E., Huijs, C., Hondius, A., & van Elk, L. (2006). *Saldo matrix (samenwerkend leren digitaal ondersteund)*. DU-project. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit. <http://www.du.nl/saldo> (linkt door naar <http://digiuni.nl/digiuni/index.cfm/site/Per%20Saldo/pageid/C299A22B-97D1-A0D6-234C951E7B80C4E1/index.cfm>)

Pannekeet, C., Giesbers, B., Brand-Gruwel, S. & Prins, F. (2006). *Ontwerp: Onderzoek opzet communities*. Project: Gesloten cursussen. Heerlen: Faculteit Informatica. <http://icommas.OUNL.nl:8080/uPortal/render.userLayOUNLtRootNode.uP>

Rutjens, M. (2006). *Ontwerp: Leidraad*. Project Kenniscirculatie. TLO, Dordrecht.

Tattersall, C., & van den Brink, H. J. (2006). *Emergo, deliverable 1.2 'EMERGO use cases'*. Surf-project. Utrecht: Stichting SURF.

f. Workshopontwerp/draaiboek

Boon, J., Wagemans, L., & Ebrecht, D. (2006). *Ontwerp Workshop Kwaliteit*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Coors, P., & van Ingen, S. (RdMC) (2006). *Ontwikkeling training Interpersoonlijke vaardigheden*. Project Celebes. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

De Volder, M., Kappe, R., & Rutjens, M. (2006). *Draaiboek en materialen voor workshop Espace. Deliverable van DU-project Espace*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Giesbertz, W., & Firssova, O. (2006) *Workshop Competence Road Map: uw check van competentiegerichtheid*. Workshop ontwikkeld voor externe en interne doelgroepen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

g. Overige (advies)

Bitter-Rijkema, M. E., & Coenders, M. (2006). Review van Hanraets, I., Potters, H. Jansen D. (2006) *Communities in het Onderwijs Adviezen en tips, een handreiking voor moderatoren*. Heerlen: Ruud de Moor Centrum.

Van den Boom, G. (2006). *"Lopende" samenwerkingsagenda OTEC – Psychologie 2006*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Van den Boom, G. (2006). *Commentaar op hoofdlijnen - Zelfstudie Psychologie*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

De Volder, M. (2006). *Design van website voor Europees project eCompetence* als coördinator van deelproject Building a European dimension for eCompetence consultation and support. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum. Zie: <http://www.ecompetence.info/index.php>

Ebrecht, D. (2006). *Ondersteuning bij informatiemarkt OUNL 2006*, Marketing en Communicatie. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Hummel, H. G. K. (2006). Advies voor workshop 'Omgaan met multimedia'. Rotterdam: Stichting Expertisecentrum ETV.nl. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Janssen, J., Bedaux, J. (UvA), & Strijker, A. (UTwente) (2006). *OTEC-bijdrage: Kennis op het gebied van E-learning en E-learning standaarden*. Review van DU projecten in diverse ontwikkelingsstadia op het gebruik van door de DU gehanteerde E-learning standaarden. Reviews zijn neergelegd in zogenaamde TQA verslagen. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.

Van der Klink, M. (2006). *Adviezen project Ruim Baan voor Talent*. Eindhoven: Fontys Hogescholen.

Slootmaker, A., Kurvers, H., & Storm, J. (2006). *Emergo, deliverable 5.1 'Technologische keuzes'*. SURF-project. Utrecht: Stichting SURF.

Slootmaker, A., Kurvers, H., & Storm, J. (2006). *Emergo, deliverable 5.2 'Technisch ontwerp'*. SURF-project. Utrecht: Stichting SURF.

Wagemans, L. (2006). *Adviezen inzake Beoordelingspraktijk InCompany Milieuadvies*. Heerlen: Faculteit Natuurwetenschappen.

Westera, W. (2006). *Computational model for multi-event performance scoring*. USA: SPARQ: Portland.

Westera, W., Hermans, H., Pannekeet, C., & Kluijfhout, E. (2006). *Brainstorm E-learning architecturen*. Apeldoorn: Politie-academie.

III. Onderwijsproducten

Dit zijn *leermiddelen, tools of bijdragen aan producten* die in de uitvoering van het onderwijs worden toegepast of getest:

a. Tool voor managers, docenten of studenten (o.a. kwaliteitsmetrieke, SEIN)

- Van der Baaren, J., & Stalmeier, M. (2006). *Themasite Edurakel*. Stichting Digitale Universiteit. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
<http://www.du.nl/digiuni/index.cfm/site/Edurakel/pageid/B12D7C27-CF4F-8F09-7357EDE4D63D58F0/index.cfm>
- Van der Baaren, J., Stalmeier, M., & Draaijer, S. (2006). *Themasite Toetssteen*. Stichting Digitale Universiteit. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum & Vrije Universiteit.
<http://www.du.nl/digiuni/index.cfm/site/Toetssteen/pageid/7F90797A-OFF7-4011-F71DFA6EFA8EF65A/index.cfm>
- Bitter-Rijpkema, M. E. (2006). Themasite onderzoek 'Stimulering van kennisontwikkeling binnen virtueel werkende teams', 01/02/2006 <http://elearning.surf.nl/e-learning/onderzoek/3312>
- Boon, J. (2006). *Bijdrage aan de Manual en de Assessors notes*. eXcellence. Heerlen: Open Universiteit Nederland.
- Boon, J., & Wagemans, L. (2006). *Bijdrage aan het ontwerp en de ontwikkeling van het "Benchmarking Tool for Quality Assessment in E-Learning"* (see: <http://www.eadtu.nl/excellenceQS/default.asp>). Heerlen: EADTU.
- De Volder, M., Slootmaker, A., Kurvers, H., Bitter-Rijpkema, M. E., & Rutjens, M. (2006). *Espace: webapplicatie voor peer feedback (deliverable van DU-project Espace)*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- De Volder, M., Slootmaker, A., & Kurvers, H. (2006). *Espace 2.0 (deliverable van DU-miniproject Espace Mini)*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- Ebrecht, D., & Boon, J. (2006). *140 vragen ten behoeve van de Algemene vragenlijst / afstudeer onderzoek*. Project SEIN. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Hoogveld, A. W. M., & Storm, J. (2006). *Demo Teleforum learning events*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- Joosten-ten Brinke, D., Kerstjens, W., van Ingen, S., van Gog, T., Schildwacht, R., van Gend, J., e.a. (2006). *Virtuele leeromgeving Proformas*. Heerlen: Ruud de Moor Centrum. <http://portal.rdmc.OUNL.nl/proformas/>
- Spoelstra, H. (2006). *Selectie en Implementatie van streaming video server*. Project VWL, Ruud de Moor Centrum, Open Universiteit Nederland. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Van der Vegt, G. W. (2006). *Ontwerp & Realisatie BBC applicatie (Blackboard Crawler) voor het VAMP (Verkenning Automatische MetadataProcessen)*. DU-project. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- Van der Vegt, G. W. (2006). *Ontwerp, Realisatie en Implementatie van PIM Editor*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Van der Vegt, G. W. (2006). *Ontwerp, Realisatie en Implementatie van PIM Website*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Vos, M., Wouters, P., & Ebrecht, D. (augustus 2006). *Vastgestelde versie SEIN-1.1 (evaluatie-instrument (incl. update Handleiding en vragenlijsten))*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Wigman, M., & van den Boom, G. (2006). *Projectinitiatief Pilot Social Software Psychologie*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

b. (Multi)mediatoepassing (Video, Audio, Web, DVD, etc.)

Van der Baaren, J. (2006). Website DU-Expertisebank (www.expertisebank.nl <<http://www.expertisebank.nl/>>), Stichting Digitale Universiteit. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Berkhout, J., & Storm, J. (2006). *Video: Studiereis, een zestal voorlichtingsvideo's over de verschillende studierichtingen van de Open Universiteit Nederland* voor gebruik bij presentaties, op beurzen en dergelijke. Voorlichting, service en informatie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

De Volder, M., & van der Baaren, J. (2006). Website over Espace met demo (deliverable van DU-miniproject Espace Mini). Utrecht: Stichting Digitale Universiteit. Zie www.ou.nl/espace

Hoefakker, R. (2006). *92 videocomponenten ten behoeve van de Casusbank*. Ruud de Moor Centrum. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Hoogveld, A. W. M., van der Vegt, W., & Coors, P. (2006) *Multimediaal programma: 3D applicatie ten behoeve van DU-project Brainbox*. Faculteit Psychologie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Storm, J. (2006). *DVD: Biologie van Cellen, dvd met videofragmenten behorende bij de cursus (N34212) Biologie van cellen*. Faculteit Natuurwetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Storm, J. (2006). *DVD: Natuurkunde, dvd met video- en audiofragmenten behorende bij de cursus (N05121) Natuurkunde*. Faculteit Natuurwetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Storm, J. (2006). *DVD: Scheikunde, dvd met videofragmenten behorende bij de cursus (N02132) Basis cursus scheikunde: van analyse tot synthese*. Faculteit Natuurwetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Storm, J. (2006). *DVD: Onderzoekspracticum, dvd-video productie*. Faculteit Psychologie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Storm, J. (2006). *Video: Twintig videomontages voor gebruik op internet bij de cursus Adolescentiepsychologie*. Faculteit Psychologie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Van der Vegt, G. W., Coors, P., & Storm, J. (2006). *Ontwerp, Realisatie Braintool (een digitaal practicum voor de neuropsychologie en Psychofarmacologie)*. *DU-project Brainbox*. Faculteit Psychologie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

c. Toetsconstructie/tentamenscreening

De Roode, F., Moerkerke, G., & De Volder, M. (2006). *Procesbegeleiding en advisering diverse tentamenscreening, Kwaliteitszorg Toetsing*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

d. Invoeringstraject/verandertraject

- Van den Boom, G. (2006). *Projectplan OTEC4BB – De bijdrage van OTEC aan de implementatie van Blackboard bij de Open Universiteit Nederland*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.
- Ebrecht, D., Giesbertz, W., & Westera, W. (2006). *Traject Basiskwalificatie Onderwijs – OUNL*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Ebrecht, D., Wouters, P., & Vos, M. (2006). *Procesbegeleiding implementatie SEIN bij faculteiten*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Firssova, O. (2006). *Procesbegeleiding implementatie Kwaliteitszorgsysteem*. Faculteit Informatica. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Hendriks, M. (2006). *Procesbegeleiding implementatie Kwaliteitszorgsysteem*. Faculteit Natuurwetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Hoogveld, A. W. M. (2006). *Projectdefinitie 'Opleiden voor de toekomst', veranderproject gericht op toepassen 4C-ID methodiek voor lesontwerpen door studenten van de Pabo*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- Hoogveld, A. W. M. (2006). *Projectdefinitie 'Verbreding Teleforum', veranderproject gericht op van on-line educational events en begeleiding van competentiegerichte studietaken met multimediale breedbandtechnieken*. Utrecht: Stichting Digitale Universiteit.
- Poelmans, P. (2006). *Procesbegeleiding implementatie Kwaliteitszorgsysteem*. Faculteit Cultuurwetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Poelmans, P. (2006). *Procesbegeleiding implementatie Kwaliteitszorgsysteem*. Faculteit Rechtswetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Slot, W. (2006). *Procesbegeleiding implementatie Kwaliteitszorgsysteem*. Faculteit Managementwetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Wagemans, L. (2006). *Procesbegeleiding implementatie Kwaliteitszorgsysteem*. Faculteit Psychologie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

e. Overige

- Rutjens, M. (2006). *HRM-rol run 2005/2006 en 2006/2007 van virtueel bedrijf OTO*. Faculteit Informatica. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Rutjens, M. (2006). *Ontwerpproject OTO*, Faculteit Informatica, augustus 2006.

IV. Helpdesk services

Het gaat om diverse vormen van *ondersteuning bij de uitvoering van onderwijsprocessen* (i.h.b. ELO/courseware) van de Open Universiteit

- Coors, P. (2006). *Helpdesk en beheer Mercator, website Internationaal recht*. Faculteit Rechtswetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Coors, P. (2006). *Helpdesk Webonderhoud*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.
- Coors, P., & Wagemans, L. (2006). *Helpdesk Courseware*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Vos, M. (2006). *Functioneel beheer Studienet*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Vos, M., Puls, J., & Roks, S. (2006). *Helpdesk Operationeel beheer Studienet*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Wigman, M. (2006). *Functioneel beheer Innovatienet*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

d. Contentconversies

Spoelstra, H. (2006). *Selectie van conversie software ten behoeve van te streamen video materiaal*. Project: VWL, Ruud de Moor Centrum, Open Universiteit Nederland. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

V. Transferactiviteiten

Dit betreft de *kenniscommunicatie en -disseminatie* in netwerken van onderwijsprofessionals:

a. Handleidingen (print/web), demo's, papers

Artikel

Boon, J., & Ebrecht, D. (2006). Studenten evalueren onderwijs op drie niveaus. *OnderwijsInnovatie*, nr. 1 – maart 2006, pp. 37-39.

Firssova, O., & Giesbertz, W. (2006). Competentieroutekaart als hulpmiddel bij (her)ontwerpen van opleidingen. *OnderwijsInnovatie*. Juni 2006.
http://www.OUNL.nl/Docs/TijdschriftOI/OI_2_06.pdf

Firssova, O., & Stalmeier, M. (2006). Hoe kan ik een digitaal portfolio gebruiken bij de stagebegeleiding van studenten? *Digitale Didactiek*. Oktober, 10, 2006.
<http://www.digitaledidactiek.nl/dd/begeleiden/1269>

Firssova, O. (2006). E-PORTFOLIO as a coaching support tool for workplace learning of teachers. *Conference Paper at ePortfolio conference Oxford*. Oktober 2006.

Hoogveld, A. W. M. (2006). Opleiden voor de toekomst. *OnderwijsInnovatie 6, issue 1*, 29-31.

Hummel, H. G. K. (2006, December). Feedback model to support designers of blended learning courses. *International Review of Open and Distance Learning [Online]*, 7(3). Available: <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/379/748>

Rusman, E., & Brand-Gruwel, S. (2006). Ontwerprichtlijnen voor online samenwerkend leren. Praktisch artikel. p.17-25. *OnderwijsInnovatie* maart-2006. Heerlen: Open Universiteit Nederland. http://www.ou.nl/Docs/TijdschriftOI/OI_1_2006.pdf

Slettenhaar, H. K., Vaneker, C. B., Terlouw, C. (Universiteit Twente), Potters, J. M. C., & Poelmans, P. (2006). Een webbased Community of Learners voor beroepsvaardigheden. Paper gepresenteerd op de ORD dagen 2006 te Amsterdam.

Wagemans, L. (2006). ICT-ondersteuning van kwaliteitszorg en accreditatie. *OnderwijsInnovatie*, 4, 27-29.

Westera, W. (2006). Digitaal onderwijs; lessen uit de landbouwrevolutie. *OnderwijsInnovatie* 32-36, Maart, 2006.

Westera, W. (2006). Decathlon, towards a balanced and sustainable performance assessment method. *New Studies in Athletics, IAAF*, 21:1, 39-51. Maart, 2006.

Westera, W. (2006). Redefining the decathlon scoring method. *Canadian Athletics Coaching Centre*,
<http://www.athleticscoaching.ca/UserFiles/File/Sport%20Science/Theory%20&%20Methodology/Combined%20Events/Westera%20Redefining%20the%20decathlon%20scoring%20tables.pdf>

Westera, W. (2006). The e-learning cabaret: do's and don'ts in e-learning design. Conference paper at Book of abstracts Online Educa 2006.

Wopereis, I., Poortman, S., Goossen, E., & Boshuizen, E. (2006, May). Weblogs als reflectie-instrument voor docenten-in-opleiding [Weblogs as reflection instrument for aspiring teachers]. Paper presented at the 33rd Onderwijs Research Dagen (ORD), Amsterdam, the Netherlands.

Boekbijdrage

Smits, M. H. S. B., Stijnen, P. J. J., de Bie, M. D., & Bastiaens, Th. J. (2006). *De E3 begeleider: effectief, enthousiast, elektronisch: ervaringen uit de praktijk van het hoger onderwijs*. Groningen: Wolters-Noordhoff BV.

De Craene, B. (2006). EVC-praktijken in Vlaanderen. In M. van der Klink & K. Schlusmans (red.), *EVC voor velen*. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Joosten-ten Brinke, D. (2006). EVC in het hoger onderwijs. In M. van der Klink & K. Schlusmans (red.), *EVC voor velen* (pp. 11 - 23). Heerlen: Ruud de Moor Centrum.

De Volder, M. (2006). The Dutch Digital University: realising ecompetence through institutional cooperation. In I. McLabhrainn, C. McDonalds Legg, D. Schneckenberg & J. Wildt, *The Challenge of eCompetence in Academic Staff Development*. Galway (Ireland): Centre for Excellence in Learning and Teaching.

Stalmeier, M. (2006). eCompetence profiles: an instrument for eCompetence Management. In I. MacLabhrainn, C. McDonald Legg, D. Schneckenberg & J. Wildt (Eds.), *The challenge of eCompetence in academic staff development* (pp 37-47). Galway: CELT, NUI.
<http://www.ecompetence.info/uploads/media/ch4.pdf>

Handleiding

Bitter, M., Rutjens, M., & De Volder, M. (2006). *Espace: Handleiding voor de implementator*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Boon, J. (2006). *Handleiding externe auditing*. Heerlen: ROC Arcus College en ROC Leeuwenborgh Opleidingen.

Boon, J. (2006). *Externe audits kwaliteitszorg, Audit-handleiding en evaluatie pilots*. Heerlen: ROC Leeuwenborgh Opleidingen en ROC Arcus College.

Coors, P. (2006). *Handleiding voor het DU-project Brainbox*. Faculteit Psychologie. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Coors, P., & Vos, M. (2006). *Bijdrage Blackboardcursus BB1-Zelfstudie Basis*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Coors, P., & van Ingen, S. (RdMC) (2006). *Deelnemershandleiding training Interpersoonlijke vaardigheden*. Project Celebes. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Coors, P., & van Ingen, S. (RdMC) (2006). *Trainershandleiding training Interpersoonlijke vaardigheden*. Project Celebes. Heerlen: Open Universiteit Nederland.

Coors, P., & van Ingen, S. (RdMC) (2006). *Deelnemershandleiding training Begeleiden bij Leraar als Persoon (LaP)*. Project Assessment van RdMC. September, 2006. Heerlen: Ruud de Moor Centrum.

Könings, K., & Giesbers, B. (2006). *Handleiding Procedure voor cursusevaluaties incl. een rapportage-template. Sein bij Actief Leren*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

De Roode, F. (2006). *Handleiding OUNL-tentaminering*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum. Innovatiereeks: Document 13/2006.

Rutjens, M., & De Volder, M. (2006). *Espace: Handleiding voor de tutor*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Rutjens, M., & De Volder, M. (2006). *Espace: Handleiding voor de student*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Rutjens, M., & De Volder, M. (2006). *Espace: user guide for teachers*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Rutjens, M., & De Volder, M. (2006). *Espace: user guide for students*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Spoelstra, H. (2006). *Installatiehandleiding Windows Media Services en Darwin Streaming Server*. Project: VWL, Ruud de Moor Centrum, Open Universiteit Nederland. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Wouters, P. (2006). *Handleiding voor gebruik SEIN*. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

b. Workshops, colloquia, presentaties, evenementen

Organisatie

Hoogveld, A. W. M. (2006). Miniconferentie project Opleiden voor de toekomst van de Digitale Universiteit. November, 22, 2006, Hogeschool Utrecht, Utrecht.

Hoogveld, A. W. M. (2006). Miniconferentie project Verbreden Teleforum van de Digitale Universiteit. December, 18, 2006, Studiecetrum Open Universiteit.

Hoogveld, A. W. M., & Puls, J. (2006). Teleforum learning events, workshop op de miniconference van de opleiding Master Actief Leren van de Open Universiteit Nederland. November, 3, 2006, Utrecht.

Rusman, E., & Ebrecht, D. (2006). *Community of practice "Begeleiden op afstand binnen de OUNL"*. <https://www.surfgroepen.nl/sites/begeleiding>

Westera, W. (2006). *Dagvoorzitter voor 'Over de grenzen van de ELO'*. September, 29, 2006, Stichting SURF, Utrecht.

Colloquia

Giesbers, B. (2006). *Organisatie van colloquium Scientific and professional publishing*. Sprekers: W. Ivens, K. Gelderman, L. Lechner & K. Baas. Februari, 2, 2006, Heerlen.

Giesbers, B. (2006). *Organisatie van colloquium Begeleiden van studenten*. Sprekers: R. Cörvers, M. Rutjens, M. van Oosterzee, D. Ebrecht & E. Rusman. Mei, 11, 2006, Heerlen.

Presentatie

- Baartman, L. (2006). *Lezing over kwaliteitscriteria voor competentie assessmentprogramma's*. St. Consortium PGO, April, 26, 2006, Nunspeet.
- Bitter-Rijpkema, M. E. (2006). *Presentatie Kennisontwikkeling voor virtuele multi-expertise teams*. Surf Onderwijsdagen 2006. November, 14, 2006, Utrecht.
- Boon, J. (2006). *Workshop/presentation eXcellence during the EADTU-conference*. Augustus, 2006, Helsinki, Finland.
- Boon, J. (2006). *Workshop/presentation eXcellence during the EADTU-conference*. November, 23-24, 2006, Tallin, Estonia.
- De Craene, B. (2006). *An exploratory study of the formal recognition of prior learning experiences in the context of Flemish higher education*. Presentation held at the EARLI SIG Professional Learning and Development Conference: Lifelong Learning of professionals: exploring implications of a transitional labour market. Open University of The Netherlands, The Netherlands.
- De Croock, M. (2006). *Lezing over het ontwerpen van innovatief onderwijs (4C/ID-model)*. *Onderwijsdag faculteit Bouw*. Hogeschool Zuyd. April, 21, 2006, Vaals.
- De Volder, M. (2006). *Presentatie 'Peer feedback in Espace'*. Voor Indonesische OUNL (Terbuka Universitas). Oktober, 6, 2006, Heerlen.
- Ebrecht, D., Stalmeier, M., & Firssova, O. (2006). *Presentatie project TBKO*. Informatiemarkt OUNL. September, 12, 2006, Heerlen.
- Ebrecht, D. (2006). *Presentatie project Inventarisatie Begeleidingsvormen* (E. Rusman, D. Ebrecht). Informatiemarkt OUNL. September, 12, 2006, Heerlen.
- Ebrecht, D. (2006). *Presentatie onderwijsevaluatie bij de OUNL*, Podiumoverleg SURF groepen. Mei, 19, 2006, Utrecht.
- Firssova, O. (2006). *Posterpresentatie Scenario's voor de begeleiding met behulp van een digitaal portfolio*. VELON-congres. Maart, 13, 2006, Kerkrade.
- Hummel, H. G. K. (2006). *Presentatie gegeven aan een klankbordgroep vanuit ROC's en ETV.nl ter voorbereiding van een workshop door OUNL aan ROC docenten voor workshop 'Omgaan met multimedia'*. Rotterdam: Stichting Expertisecentrum ETV.nl. Mei, 17, 2006. Rotterdam.
- Presentatie beschikbaar via: <http://dspace.OUNL.nl/handle/1820/856>
- Kicken, W. (2006). *Lezing 'Implementatie van een ontwikkelingsportfolio in leerlinggestuurd onderwijs: theorie en praktijk'*. Talentstad. Maart, 8, 2006, Zwolle.
- Kluijfhout, E. (2006). *Lezing over ELO's en de toekomst*. Najaarsconferentie over e-learning. Stichting RechtenOnline. Oktober, 13, 2006, Maastricht.
- Puls, J., & van den Munckhof, R. (M&C) (2006). *Presentatie over Studentinzicht I*. Delegatie van Universitas Terbuka Indonesië (The Indonesia Open University). Oktober, 6, 2006, Heerlen.
- Rutjens, M. (2006). *Presentatie Espace*. OUNL-Colloquium. Mei, 2006, Utrecht.
- Specht, M. (2006). *Presentatie 'Mobile Learning' at miniconfentie Active Learning, X-learning 2015*. November 3, 2006, Utrecht.
- Stalmeier, M. (2006)*. Presentatie van de pilot Begeleiden van zij-instromers met een digitaal portfolio. *Expertmeeting RdMC*. Januari, 27, 2006, Utrecht.
- Stalmeier, M. (2006)*. *Posterpresentatie Begeleiden van aanstaande docenten met behulp van een digitaal portfolio*. VELON-congres. Maart, 13, 2006, Kerkrade.

- Stalmeier, M. (2006). Presentatie Blackboard-omgeving van de pilot Begeleiden van zij-instromers met een digitaal portfolio. *Blackboard Preuvenemint OUNL*. Maart, 16, 2006, Heerlen.
- Stalmeier, M. (2006). Presentatie van de pilot Begeleiden van zij-instromers met een digitaal portfolio. *Open Huis RdMC*. Juni, 15, 2006, Heerlen.
- Sluismans, D. M. A. (2006). *Studenten laten uitblinken in talentgestuurd onderwijs*. Keynote lecture for Studiedag 'Talent leren excelleren', Plusnetwerk. Mei, 30, 2006, Leiden.
- Tattersall, C., & Nadolski, R. J. (2006). *Online samenwerking in authentieke leeromgevingen*. Presentatie SURF-KODOS meeting: Spelend leren in virtuele werelden. September, 27, 2006, Delft.
- Van der Hijden, P, Nadolski, R. J., Slootmaker, A., & Tattersall, C (2006). TOGA - Tools for Online Gaming: a framework for research and development of the next generation of learning experiences. Presentation Online Educa. November, 30, 2006, Berlin, Germany.
- Wagemans, L. (2006). *Video-presentatie over het PAIR-project voor de Surf Onderwijsdagen*. November, 14-15, 2006, Utrecht.
- Wagemans, L. (2006). *Presentatie over het PAIR-project aan groep van 6 collega's van de Open Universiteit Nederland en Avans-Fontys Hogescholen*. December, 12, 2006, Heerlen.
- Westera, W. (2006). *Presentatie 'Trends in e-learning'*. DSM. Maart, 23, 2006, Heerlen.
- Westera, W. (2006). *Presentatie 'Teleforum Learning Events'*. DU-Innovatium. Maart, 28, 2006, Hengelo.
- Westera, W. (2006). *Keynote & roundtable 'Amplifying tumor marking expertise in medical practice: toward an e-learning strategy'*. European Group on Tumor Markers. Mei, 29, 2006, Praag, Tsjechië.
- Westera, W. (2006). *The e-learning cabaret: do's and don'ts in e-learning design*. Conference presentation at Online Educa Berlin 2006. December, 2, 2006, Berlin, Germany.
- Westera, W. (2006). *Keynote miniconferentie Active Learning, X-learning 2015*. November, 3, 2006, Utrecht.
- Wopereis, I. (2006). *Presentatie 'Informatie op het WWW: Zoekt en gij zult vinden'*, Perspresentatie Studiehulp Uitgeverij Malmberg. Februari, 28, 2006, Utrecht.
- Wopereis, I. (2006). *Presentatie (2x) 'Weblogs als reflectie-instrument voor docenten-in-opleiding'*. CWIS-NL symposium 'Weblogs en wiki's: aan de slag met social software'. Maart, 21, 2006, Utrecht.
- Wopereis, I. (2006). *Presentatie 'Weblogs als Reflectie-instrument'*. DU-Innovatium. Maart, 28, 2006. Hengelo.
- Wopereis I. (2006). *Presentatie en workshop 'Weblogs in het hoger onderwijs'*. DU Masterclass Social Software. Mei, 17, 2006, Utrecht.

Workshop

- Van den Boom, G., & van Kaam, L. (2006). *Workshopreeks Blackboard voor OTEC*. Heerlen: Open Universiteit Nederland/Stoas.
- Boon, J., Ebrecht, D., & Wagemans, L., (2006). *Workshop Kwaliteitszorg*. Oktober, 30, 2006, Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

- Van den Brink, H. (2006). *Casusbank Didiclass. Workshop miniconferentie Active Learning, X-learning 2015*. November 3, 2006, Utrecht.
- Coors, P., & van Ingen, S. (2006). *Training Interpersoonlijke vaardigheden*. Project Celebes. Run 1: April, 8, 2006. Heerlen. Run 2: September 12, 2006 (lopend), Heerlen.
- De Croock, M. (2006). *Workshop Methodisch ontwerpen van competentiegericht onderwijs*. Mei, 18, 2006, Utrecht.
- De Croock, M., & Wopereis, I. (2006). *Workshop 4C/ID-model*. ROC A12. Juni, 2, 2006, Velp.
- De Croock, M., & Wopereis, I. (2006). *Workshop 4C/ID-model*. ROC A12. Juni, 16, 2006, Velp.
- De Croock, M., & Sluijsmans, D. M. A. (2006). *Workshop 4C/ID-model*. ROC A12. Juni, 27, 2006, Velp.
- De Croock, M., & Wopereis, I. (2006). *Workshop Ontwerpen van Onderwijs*. OTEC/OUNL. Oktober, 12, 2006, Heerlen.
- De Croock, M. (2006). *Workshop Methodisch ontwerpen van competentiegericht onderwijs*. November, 2, 2006, Utrecht.
- De Croock, M. (2006). *Workshop Onderwijsontwerp*. November, 23, 2006, Utrecht.
- De Volder, M. (2006). *Workshop Peer coaching in blended learning: the case of Espace*. Maastricht School of Management. Juni, 21, 2006, Heerlen.
- Ebrecht, D., Wouters, P., & Vos M. (2006). Workshops gebruikers faculteiten t.b.v. ingebruikname SEIN in mei en juni (Psychologie, Managementwetenschappen, Rechtswetenschappen). 2006, Heerlen.
- Giesbertz, W., & Firssova, O. (2006). *Workshop Competence Road Map: uw curriculum check op competentiegerichtheid*. April, 20, 2006, Utrecht.
- Giesbertz, W., & Firssova, O. (2006). *Workshop Competence Road Map: uw curriculum check op competentiegerichtheid*. November, 23, 2006, Utrecht.
- Giesbertz, W., & Firssova, O. (2006). *Workshop Competence Road Map: uw curriculum check op competentiegerichtheid*. November, 20, 2006, Heerlen (OTEC workshops serie).
- Gulikers, J. (2006). *Workshop Performance Assessment*. Toetsen en Beoordelen in de BVE. Studiecentrum Bedrijf en Overheid. Maart, 15, 2006, Amersfoort.
- Gulikers, J. (2006). *Workshop Hoe geeft u een optimale invulling aan het toetsen en beoordelen*. 8^e Nationale ROC Congres, Studiecentrum Bedrijf en Overheid. Juni, 6, 2006, Rotterdam.
- Gulikers, J. (2006). *Workshop Performance Assessment*. Juni, 8, 2006, Utrecht.
- Hermans, H., & Schoonenboom, J. (2006). *Workshop 'Kiezen voor en werken met leerobjecten in het hoger onderwijs en instellingen: mogelijkheden en scenario's'*. DU-Innovatium. Maart 2006, Hengelo.
- Hoefakker, R. (2005). *Workshop Casusbank (Ruud de Moor Centrum)*. Velon Congres. Maart 14, 2006, Kerkrade.
- Hoefakker, R., Kurvers, H., Storm, J., & Visser, I. (2006). *Interactief practicum Stedenbouw*. Faculteit Cultuurwetenschappen. Heerlen: Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

- Hoogveld, A. W. M., & Puls, J. (2006). *Workshop Teleforum*. Miniconferentie Active Learning, X-learning 2015. November 3, 2006, Utrecht.
- Hummel, H. G. K. (2006). *Workshop 'Taakgericht ontwerpen, didactische functionaliteit en mediamix'*. Rotterdam: Stichting Expertisecentrum ETV.nl.(opdrachtgever). Juni, 26, 2006, Rotterdam, The Netherlands. Presentatie beschikbaar via: <http://dspace.ou.nl/handle/1820/857>
- Joosten-ten Brinke, D., Sluijsmans, D. M. A., & van Zundert, M. (2006, December). *Formative assessment in teacher education*. Workshop held at the IPabo, December 19, Amsterdam.
- Van der Klink, M. (2006). *Workshop EVC*. Autumn School van Defensie. December, 6, 2006, Rijswijk.
- Nadolski, R. J., & van der Hijden, P.(2006). To game or not to game? Workshop tijdens DU-event: Haal meer uit de DU. September, 19, 2006, Amersfoort.
- Pannekeet, K., & Wopereis, I. (2006). *Workshop Educatieve Entertainment*. Volksuniversiteit Haarlem. November, 24, 2006, Haarlem.
- De Roode, F. (2006). *Workshop Tentaminering, voor OUNL-examinatoren*. Januari, 17, 2006, Heerlen.
- Rusman, E. (2006). *Workshop Onderwijsontwerp en onderwijspraktijk*. Hogeschool Zuyd. Februari, 10, 2006, Heerlen.
- Rusman, E., & Brand-Gruwel, S. (2006). *Workshop Online samenwerkend leren. Hoe organiseer je dat?*. Pabo Fontys Hogescholen Eindhoven. Oktober, 5, 2006, Eindhoven.
- Rusman, E., Hoogveld, A. W. M., Smits, M., & van Wijnen, J. (2006). *Workshop On-line begeleiden binnen de OUNL*. Interne workshop Onderwijstechnologisch expertisecentrum. November, 27, 2006, Heerlen.
- Rutjens, M. (2006). *Workshop Espace*. DU Seminar. September, 2006, Utrecht.
- Sluijsmans, D. M. A. (2006). *Het 4C/ID-model: tien stappen naar complex leren*. Workshop held at the Medical Center Rotterdam, February, 10, 2006, Rotterdam.
- Sluijsmans, D. M. A. (2006). *Het construeren van een peer assessment*. Workshop held at the Studiecentrum Utrecht, October, 3, 2006, Utrecht.
- Sluijsmans, D. M. A. (2006). *Peer assessment: twee benaderingen*. Workshop held at the University of Twente, November, 21, 2006, Enschede.
- Wagemans, L. (2006). *Workshop/presentation E-xcellence during the EADTU-conference*. November, 23-24, 2006, Tallin, Estonia.
- Wagemans, L., Boon, J., & Poelmans, P. (2006). *Workshop Evalueren van Onderwijs*. Mei, 11, 2006, Utrecht.
- Wagemans, L. (2006). *Workshop Taakgericht onderwijs*. Hogeschool Zuyd. Februari, 10, 2006, Heerlen.
- Wopereis, I., & Rusman, E. (2006). *Workshop Weblogs als Reflectie-instrument*. Fontys Hogescholen. Februari, 1, 2006, Sittard.
- Wopereis, I., & Rusman, E. (2006). *Workshop Weblogs als Reflectie-instrument*. Fontys Hogescholen. Februari, 2, 2006, Sittard.
- Wopereis, I. (2006). *Workshop Weblogs als Reflectie-instrument*. Vrije Universiteit. Februari, 13, 2006, Amsterdam.

Wopereis, I., & Jansen, R. (2006). *Workshop 'Web2.0, het ideale platform voor actief en constructief leren?'* Seminar Haal Meer Uit de DU. September, 19, 2006, Amersfoort.

c. Redacteurschappen/werkgroepen/commissies

Hoogveld, A. W. M. (2006). Als onafhankelijk buitenlands expert, lid van de Visitatiecommissie opleiding Toerisme en Recreatiemanagement van de Erasmushogeschool Brussel. (Visitaties Vlaamse Hogeschool Raad 2006-2007). December, 6-8, 2006, Brussel, België.

Westera, W. (2006). Programmaraad Digitale Universiteit.

Westera, W. (2006). *Projectcommissie beoordeling innovatievoorstellen*. Universiteit van Gent, België.

Westera, W. (2006). *Taskforce UM. Werkgroep t.a.v. E-learning beleid*. Universiteit van Maastricht.

Westera, W. (2006). Contactgroep Research Wetenschappelijk Onderwijs (CRWO).

Westera, W. (2006). Contactgroep Audiovisuele Centra Wetenschappelijk Onderwijs (CAWO).

d. Overige

Bitter-Rijpkema, M. E. (2006). Interview over teamwork 'Future Watch. Teamwork, toekomst bepaalt strategie.' In: *C-sharp, de nieuwe visie op business & IT* jaargang 3, mei/juni 2006 p.34-35. (auteur Christel Witteveen).

De Volder, M. (2006). *Flyer over Espace voor SURF-markt*. Utrecht: Stichting SURF.

Westera, W. (2006). *Interview over e-learning*. <http://www.checkpoint-elearning.com/article/3256.html> Checkpoint eLearning (B. Gamboeck). Oktober, 15, 2006.

Westera, W. (2006). *Interview over e-learning*. Times Higher Education Supplement (Steve Farrar). November, 1, 2006.

Westera, W. (2006). *Column Edusite*, NAP e-learning. <http://www.edusite.nl/edusite/columns/17000>. Edusite, November, 15, 2006.

Wopereis, I. (2006). *Evaluaties ten behoeve van EC eLearning Action Plan, eSchola e-Learning Awards 2006*, November, 2006.

Software

Brouns, F. M. R., van der Vegt, W., Wigman, M., & Hermans, H. (2006). *Uitleveromgeving PIM (v0.9)*. Heerlen, Onderwijstechnologisch expertisecentrum.

Van der Vegt, W., & Hermans, H. (2006). *PIM Takenpaar editor v0.9*. Heerlen, Onderwijstechnologisch expertisecentrum.